

PRZEGLĄD TURYSTYCZNY_KOCHAM WARMIĘ I MAZURY

89/16 LATO

KAROL OKRASA

*smakuje
Warmię i Mazury*

**NOCUJESZ
– ZYSKUJESZ!**

**REGIONALNE
TRADYCJE
PIWOWARSKIE**

**TYLKO U NAS
PŁYWAMY
PO ... TRAWIE!**

for. Wiktor Zdrojewski

POLSKA IZBA TURYSTYKI
ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI

Warmińsko - Mazurska
Regionalna Organizacja Turystyczna

lovewm.pl

MAZURY BLIŻEJ

MAZURYAIRPORT.PL

PRZYLEĆ Z KRAKOWA

NA MAZURY

tylko **Mazury**

www.mazurytravel.com.pl

Od redakcji

Nikogo chyba nie trzeba przekonywać, że Warmia i Mazury to region niezwykle ciekawy turystycznie. Słynie on z bogactwa i różnorodności fauny i flory, możliwości bliskiego obcowania z naturą, unikalnych zabytków oraz ciekawej kultury i historii. W ciągu zaledwie dekady pojawiło się tu także wiele nowych atrakcji i możliwości spędzania czasu, a baza

noclegowa rozrosła się, tworząc idealne warunki wypoczynku dla różniących się pod względem wymagań i zasobności portfela gości.

W tym numerze prezentujemy miejsca, w których warto się zatrzymać, takie jak np. Oberża pod Psem – żywe muzeum w Kadzidłowie czy Glendoria, oferująca wypoczynek pod namiotem w wersji de luxe. Rodziców i wychowawców mogą zainteresować zagrody edukacyjne i obiekty organizujące wypoczynek kolonijny dla dzieci. Miłośnicy przyrody odnajdą przewodnik po mazurskich i warmińskich parkach krajobrazowych, a wielbiciele dobrej kuchni z przyjemnością przeczytają rozmowę z Karolem Okrasą, stanowiącą swoistą kulinarną podróż po regionie. Uzupełnieniem każdej ucztę jest zacny trunek, stąd polecamy lekturę artykułu traktującego o piwowarskich tradycjach Warmii i Mazur. Przybliżamy też Państwu znane i popularne Mikołajki, które oferują wiele atrakcji nie tylko dla amatorów żeglarstwa. Ci ostatni mogą zainteresować się podróżą po krainie Kanału Elbląskiego, a rowerzyści Wschodnim Szlakiem Rowerowym Green Velo.

Jak widać, atrakcji i możliwości mamy co niemiara, teraz tylko pozostaje wziąć sprawy w swoje ręce i zaplanować urlop lub chociaż weekendowy wypad na Warmię i Mazury.

Życzę więc miłej lektury i udanego wypoczynku!

Kamila Górecka-Kirwiel
redaktor naczelna

SPIS TREŚCI

DLA KAŻDEGO

- 04** Nocujesz – zyskujesz
- 07** Gry miejskie

WYDARZENIA

- 08** Kalendarz wydarzeń 2016
- 14** Informacja Turystyczna na Warmii i Mazurach

TEMAT NUMERU

- 16** Kulinarne podróże Karola Okrasy po Warmii i Mazurach

POLECAMY

- 22** Urlop z klimatem
- 28** Mazury gotowe na najmłodszych
- 34** Zagrody edukacyjne czyli nauka i zabawa na wsi
- 40** Termy Warmińskie – wypoczynek z pasją
- 44** Parki Krajobrazowe Warmii i Mazur
- 52** Rozmaitości regionalne
- 54** Dania regionalne

ATRAKCJE

- 57** Mikołajki – Mazurska Wenecja nie tylko dla żeglarzy

WYWIAD NUMERU

- 62** Tomasz Zubilewicz – wielki miłośnik Warmii i Mazur

KULINARIA

- 66** Tradycje piwowarskie na Warmii i Mazurach
- 68** Restauracja Cudne Manowce

AKTYWNIE

- 72** W krainie Kanału Elbląskiego
- 79** Rowerowa trasa turystyczna Green Velo

W NASTĘPNYM NUMERZE

- 82** Polecamy na zimę

Przegląd Turystyczny Warmii i Mazur

Magazyn Polskiej Izby Turystyki
Oddziału Warmińsko-Mazurskiego
oraz Warmińsko Mazurskiej
Regionalnej Organizacji Turystycznej

Rada redakcyjna:

Wojciech Śmieszek (przewodniczący)
Kamila Górecka – Kirwiel (redaktor naczelna)
Justyna Szostek, Stanisław Harajda,
Marian Jurak, Artur Kamiński,
Jakub Broch (wersja www.lovewm.pl)

Wydawca:

Polska Izba Turystyki Oddział Warmińsko-Mazurski
ul. Dąbrowszczaków 19, 11-041 Olsztyn
tel. (89) 539 01 01, fax. (89) 539 11 33
e-mail: pit@pit.olsztyn.pl www.pit.olsztyn.pl

Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna
ul. Staromiejska 1, 10-017 Olsztyn, tel./fax (89) 535 35 65
email: kontakt@wmrot.org www.wmrot.org

Warmińsko - Mazurska
Regionalna Organizacja Turystyczna

Opracowanie graficzne:

Gravite Design
Mateusz Obarek, Radosław Pazdriowski, Maciej Pokoński
ul. Witosa 1i/38, 10-688 Olsztyn, tel. (89) 612 51 52
e-mail: office@gravite.pl www.gravite.pl

Druk: Przedsiębiorstwo Poligraficzne HAKUS, Olsztyn

Partnerzy wydania:

Olsztyn panorama, fot. Marcin Kierul

Olsztyn kusi turystów pakietem

„Nocujesz – zyskujesz!”

Turyści goszczący w olsztyńskich obiektach noclegowych od 1 kwietnia mogą korzystać ze zniżek m.in. do Centrum Rekreacyjno-Sportowego „Ukiel”, „Aquasfery” i planetarium – a to dzięki miejskiej akcji promocyjnej „Nocujesz – zyskujesz!”, w której bierze udział 14 hoteli i pensjonatów.

Aquasfera, fot. Arch. UM Olsztyna

CRS Ukiel, fot. Wojciech Krom

Planetarium, fot. Wojciech Krom

Idea miejskiego pakietu lojalnościowego jest prosta – turyści biorący udział w akcji zyskują 25 % zniżki na wszystkie atrakcje oferowane przez trzy obiekty:

Centrum Rekreacyjno- Sportowe „Ukiel”

Najnowocześniejszy na Warmii i Mazurach kompleks sportowo-rekreacyjny, zlokalizowany nad największym olsztyńskim jeziorem. To całoroczna, nowoczesna infrastruktura, w skład której wchodzi m.in.: promenada spacerowa, ścieżki piesze i rowerowe, kąpieliska, boiska, wypożyczalnia sprzętu pływającego i sportowego (rowery, nordic walking, łyżworolki), wodny plac zabaw, kawiarnia i restauracje, place zabaw, pomosty widokowe, platformy i tarasy wypoczynkowe. Oferta i cennik: www.ukiel.olsztyn.eu

Wodne Centrum Rekreacyjno- Sportowe „Aquasfera Galeria Warmińska”

Nowoczesny kompleks wodnego wypoczynku obejmującego sport, rekreację i odnowę biologiczną. W skład obiektu wchodzi: basen olimpijski i rozgrzewkowy, część rekreacyjna, pomieszczenia odnowy biologicznej, klub fitness, restauracja, sklep sportowy oraz podziemny parking. Chlubą obiektu jest jeden z najnowocześniejszych w Europie basenów olimpijskich o wymiarach 50x25 m. Oferta i cennik: www.aquasfera.olsztyn.eu

Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne

Drugie co do wielkości planetarium w Polsce i jedno z najnowocześniejszych w kraju. Jego główną formą działalności jest prezentacja programów astronomicznych, które corocznie ogląda kilkadziesiąt tysięcy widzów. Od wiosny 2012 r. placówka zaprasza na pokazy w systemie full-dome (projekcje na kopule). Oferta i cennik: www.planetarium.olsztyn.pl

Jak wziąć udział w akcji?

Oto zasady uczestnictwa w kilku krokach:

1. nocleg w którymś z olsztyńskich hoteli lub pensjonatów
2. odbiór karty zniżkowej w recepcji
3. zniżka obowiązuje w trakcie pobytu w hotelu/pensjonacie
4. zniżka dotyczy wszystkich osób zameldowanych w pokoju

Pilotaż akcji promocyjnej „Nocujesz – zyskujesz!” miał miejsce w trakcie sezonu letniego 2015. Zainteresowanie pakietem sprawiło, że w tym roku samorząd miejski ruszył z akcją już od 1 kwietnia. Wcześniej, w marcu, recepcjoniści obiektów biorących udział w promocji wzięli udział w specjalnym szkoleniu z obsługi ruchu turystycznego.

– Poznali zagadnienia z zakresu historii miasta, najważniejsze wydarzenia w sezonie, miejsca godne uwagi, liczne możliwości spędzania wolnego czasu o każdej porze roku oraz ciekawostki – wylicza Krzysztof Otoliniński, dyrektor Biura Promocji Urzędu Miasta Olsztyna. – Tę wiedzę będą mogli przekazywać swoim klientom.

Partnerami akcji są m.in.:

Galeria Warmińska, sieć sklepów sportowych Olimp, restauracja Malta Cafe oraz salon Matraccy Fryzjerstwo. Pełna lista partnerów i oferowanych przez nich zniżek znajduje się na stronie:

www.visit.olsztyn.eu

Lista obiektów noclegowych biorących udział w akcji „Nocujesz – zyskujesz!”:

1. Hotel HP Park	8. Astronom
2. Omega Hotel	9. Zjazd Eljan
3. Przystań Hotel&Spa	10. Bałtycka 44 Bed&Breakfast
4. Warmiński Hotel&Conference	11. Hotel Wileński
5. Hotel Kopernik	12. KKS Warmia
6. Hotel „Pod Zamkiem”	13. Hotel Pirat
7. Hostel Tyrolski	14. Hotel Kur

for: www.shutterstock.com

Zwiedzając Olsztyn, można korzystać z dwóch bezpłatnych aplikacji mobilnych:

Visit.Olsztyn

Przewodnik multimedialny po Olsztynie wykonany w oparciu o technologię augmented reality (rozszerzona rzeczywistość). To mobilna aplikacja na telefon komórkowy będąca kompleksowym przewodnikiem turystycznym, który umożliwia interaktywne korzystanie z informacji turystycznej wyświetlanej na ekranie telefonu.

Audio-Trip

Umożliwia turystom zapoznanie się z najciekawszymi zabytkami i atrakcjami Olsztyna poprzez mobilną aplikację na smartfony. Wycieczka zawiera 13 punktów, a opowieść o mieście trwa około godziny. Aplikacja dostępna w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej oraz niemieckiej.

/
RP

Gry miejskie

*Wiersz Twoim przewodnikiem,
po miasteczku, starym rynku, stolicy regionu....
Szlakiem Kopernikowskim.*

Quest w dokładnym tłumaczeniu z języka angielskiego oznacza poszukiwanie.

Questing

Questing to rodzaj gry polegającej na odkrywaniu dziedzictwa miejsca i tworzeniu nieoznakowanych szlaków, którymi można wędrować, kierując się informacjami zawartymi w wierszowanych wskazówkach.

Różnicą pomiędzy grą miejską a questem, jest to, że quest jest bezobsługowy. Obie jednak formy spełniają funkcję edukacyjną i są ściśle związane z historią danego miejsca czy też postaci. Celem questingu jest między innymi aktywizacja lokalnej społeczności, zarówno w proces tworzenia gier miejskich czy questów jak również promocja spędzania wolnego czasu właśnie poprzez rozwiązywanie zagadek zaszyfrowanych w grze. Lokalne dziedzictwo kulturowe jak i przyrodnicze może zostać na nowo odkryte poprzez zabawę. A historia danego miejsca, czy postaci może nam w łatwy i przyjemny sposób stać się bliska. Podczas wędrowania zgodnie ze wskazówkami umieszczonymi w rymowanym wierszu czynnie uczestniczymy w odkrywaniu tajemnicy, hasła czy też skarbu, który jest ukryty na końcu naszej drogi.

Quest to jednak nie krzyżówka.

Tajemnicą gier miejskich czy też questów, jest fakt, iż nie da się ich rozwiązać nie będąc fizycznie w danym miejscu. Często, aby wpisać poszczególne hasło, musimy odnaleźć w bliskim nas otoczeniu szczegół, na który na co dzień nie zwrócilibyśmy naszej uwagi.

Moda na Questing.

Questing jest nowoczesną i bardzo popularną formą spędzania wolnego czasu. W wielu miastach możemy skorzystać z oferty i grając w grę odkrywać historię miejsc i często mało znane fakty. Nie inaczej jest na Warmii i Mazurach, gdzie zostały opracowane gry miejskie, które swą treścią nawiązują do postaci Mikołaja Kopernika. Na Szlaku Kopernikowskim turysta może skorzystać z gier miejskich w Elblągu, Fromborku, Pieniężnie, Lidzbarku Warmińskim oraz w Olsztynie, co niewątpliwie jest doskonałą okazją do wspaniałej zabawy dla całej rodziny. Uczestnicząc w grze, mamy okazję poznać historię miejsc i postać Mikołaja Kopernika.

Obecnie trwają prace nad stworzeniem następnych gier związanych z postacią Mikołaja Kopernika w kolejnych miejscowościach, jak również nad ich uatrakcyjnieniem. Czynione są bowiem przymiarki do opracowania Paszportu Turystycznego dotyczącego Szlaku Kopernikowskiego. Paszport stanowić może swojego rodzaju **Pamiętnik z podróży... Szlakiem Kopernikowskim.**

Wykaz miejsc gdzie można grać

Elbląg

„Do zakochania jeden krok – podróż elbląskimi śladami Kopernika”. Grę można otrzymać w sezonie turystycznym: czerwiec – wrzesień – w hotelach zlokalizowanych na terenie elbląskiego starego miasta, w informacjach turystycznych (Brama Targowa, Ratusz Staromiejski) oraz w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Elblągu.

Frombork

Quest „Frombork Kopernika” można pobrać cały rok w tamtejszej informacji turystycznej.

Olsztyn

Grę „Pogoń za Kopernikiem” można pobrać przez cały rok w Wojewódzkim Centrum Informacji Turystycznej oraz Miejskiej Informacji Turystycznej i zwiedzać z nią stare miasto i miejsca związane w Kopernikiem.

Pieniężno

Tutaj można zwiedzać poprzez dwie gry: „Śladami kanonika Mikołaja Kopernika” oraz „Pieniężno Melzak, Mehlsack”. Można je pobrać w punkcie informacji turystycznej przy Urzędzie Miejskim w Pieniężnie, hoteliku Hermes, przy ul. Dworcowej 25 i pizzerii Deja Vu przy ul. Rynek 2.

Lidzbark Warmiński

Grę „Spacerkiem po Układzie Słonecznym Kopernika” można pobrać w Centrum Informacji Turystycznej w Lidzbarku Warmińskim, w Urzędzie Miejskim (Promocja Miasta), podczas wydarzeń i imprez miejskich oraz w Zamku Biskupów Warmińskich.

Lato 2016

KALENDARZ

WYDARZEŃ

for arch. Miejski Ośrodek Kultury Olsztyn

Olsztyńskie Lato Artystyczne

To jedna z najważniejszych imprez artystycznych Warmii i Mazur. Podczas trzech miesięcy mieszkańcy miasta oraz przybyli do stolicy regionu turyści mogą cieszyć się przygotowaną przez olsztyński Miejski Ośrodek Kultury oraz partnerów ofertą ponad 100 wydarzeń kulturalnych. Od 2005 roku Olsztyńskie Lato Artystyczne jest certyfikowanym przez Polską Organizację Turystyczną produktem wpływającym na atrakcyjność regionu. Program OLA zawiera propozycje dla miłośników różnych dziedzin artystycznych. Znajdują się w nim koncerty, spektakle teatralne, kabaretowe, jarmarki i wiele innych.

Miejsce: Olsztyn

Termin: czerwiec-wrzesień 2016

www.olsztynskielatoartystyczne.pl

XV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie

Festiwal jest wydarzeniem cyklicznym, który odbywa się w Barczewie od 2002 roku. Twórcą i realizatorem festiwalu jest Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich w Barczewie przy współpracy z innymi podmiotami. Głównym celem festiwalu jest upamiętnienie postaci i twórczości Feliksa Nowowiejskiego, kompozytora urodzonego w Barczewie, twórcy „Roty” i „Hymnu Warmii”, wielkiego patrioty i Polaka, którego działalność była istotnym czynnikiem kształtowania polskiej świadomości na ziemiach północnych. Festiwal ma zasięg międzynarodowy i do udziału w nim są

for W. Zdanek

zaprasza chóry amatorskie ze wszystkich krajów świata.

Miejsce: Barczewo

Termin: 2–4 czerwca 2016

www.festiwal-barczewo.pl

VI Ogólnopolski Festiwal Serów Farmerskich „Czas na Ser”

Festiwal to jedyna w Polsce impreza służąca odbudowie i rozwojowi tradycji serowarskiej oraz przywróceniu „zapomnianych smaków”. To miejsce spotkań, wzajemnej edukacji i integracji środowiska małych producentów oraz miłośników tradycyjnych serów. Wydarzeniu towarzyszy szereg atrakcji dla dorosłych i dla dzieci oraz spokojna, nastrojowa festiwalowa muzyka, jak również kiermasz i degustacja wyrobów z sera wytwarzanych metodami tradycyjnymi.

for W. Zdanek

for arch. AGROVIS Sp. z o.o.

cyjnymi, prezentacja polskiego wina i miodów pitnych.

Miejsce: Lidzbark Warmiński

Termin: 3–5 czerwca 2016

www.czasnaser.pl

III Olsztyński Festiwal Baniek Mydlanych

Olsztyński Festiwal Baniek Mydlanych to niesamowita, spontaniczna akcja polegająca na wspólnym puszczaniu mydlanych baniek. Każdy może cofnąć się do czasów beztroskiego dzieciństwa. Można wziąć ze sobą rodzinę i przyjaciół. Niezbędny będzie sprzęt do puszczania baniek.

Miejsce: Olsztyn

Termin: 4 czerwca 2016

www.visit.olsztyn.eu

World Tour Grand Slam w Siatkówce Plażowej

World Tour – Grand Slam w siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn – Wielki Szlem – elita wśród elity, czyli cykl pięciu najbardziej prestiżowych turniejów siatkówki plażowej obu płci, premiowanych największymi stawkami nagród oraz większą liczbą punktów rankingowych. Rozgrywane w ramach serii World Tour turnieje rangi Grand Slam odbywają się tylko w kilku wybranych miejscach na

for. Marcin Kierul

świecie i są powierzane najsprawniejszym i najbardziej sprawdzonym organizatorom. W tym roku turniej ponownie organizowany jest w stolicy Warmii i Mazur – Olsztynie.

Miejsce: Olsztyn

Termin: 14–19 czerwca 2016

www.grandslam.pzps.pl

for arch. www.rajdpolski.pl

Lotos 73. Samochodowy Rajd Polski

To największa impreza w sportach motorowych w Polsce. Rajd, którego organizatorem jest Polski Związek Motorowy, od 2005 roku rozgrywany jest w malowniczej krainie mazurskich jezior, z bazą i parkiem serwisowym w Mikołajkach. Polski klasyk jest jedną z czternastu rund Rajdowych Mistrzostw Świata (WRC) i dzięki temu na przełomie czerwca i lipca zobaczyć będzie można w akcji najlepszych zawodników tej dyscypliny sportu. Wśród takich gwiazd jak dwukrotny mistrz świata Sebastien Ogier, Jari-Matti Latvala, Dani Sordo, Mads Ostberg czy Thierry Neuville nie zabraknie również polskich zawodników. Start w Mikołajkach planuje między innymi mistrz Europy Kajetan Kajetanowicz.

Miejsce: Mikołajki i okolice

Termin: 30 czerwca – 3 lipca 2016

www.rajdpolski.pl

IX Warmiński Kiermas Tradycji, Dialogu, Zabawy

Warmiński Kiermas Tradycji, Dialogu, Zabawy w Bałdach to wielkie święto Warmii. W tym roku odbędzie się po raz dziewiąty. Rozpocznie się mszą świętą w kościele w Butrynach i uroczystością odsłaniania głazów na

for. Katarzyna Hui

Trakcie Biskupim w Bałdach. Następnie odbędzie się inscenizacja powitania biskupa warmińskiego przez „wszystkie stany” Warmii. Na bałdzkich polach staną stoiska z lokalnymi wyrobami i rękodziełem, będą konkursy festynowe, dawne zabawy podwórkowe. Na scenie wystąpią zespoły folklorystyczne i folkowe.

Bałdy k. Olsztyna

2 lipca 2016

www.kiermas.pl

for. Norbert Bejartowicz

XI Regionalny Festiwal Kultury Łowieckiej

Idea i cel festiwalu, czyli promocja łowiectwa pozostają niezmiennie i stanowią trzon organizacyjny tej – jednej z największych tego typu imprez w północno-wschodniej Polsce. Oferta programowa tegorocznego festiwalu przewiduje szereg atrakcji, zarówno dla ciała, jak i dla ducha, dla myśliwych, leśników, jak i sympatyków łowiectwa, a przede wszystkim dla wszystkich, którym idee łowiectwa jeszcze są obce. Nie zabraknie zmagania terenowych dla sympatyków „off roadu”. Będą prezentacje psów ras myśliwskich, sygnały łowieckie i muzyka myśliwska. Bogactwo naszych lasów przedstawiać będą reprezentanci Lasów Państwowych. Dzieci będą miały okazję uczestniczyć w wielu konkursach zorganizowanych »

dla nich przez myśliwych, leśników i podmioty współorganizujące festiwal. Na straganach swoje wyroby prezentować będą wytwórcy wyrobów regionalnych w postaci serów, wędlin, pieczywa, miodów, a organizatorzy zaproszą na kulinarną ucztę dla publiczności. Stałym punktem jest również wystawa o tematyce przyrodniczej. Nowym punktem tegorocznej edycji będzie pokaz damskiej mody myśliwskiej.

Miejsce: Węgorzewo
Termin: 2 lipca 2016
www.muzeum-wegorzewo.pl

arch. Urszula Mielniczak

IX Mazurski Festiwal Rybny „Rybkę na zdrowie”

Uczestnicy festiwalu mają okazję zobaczyć i zasmakować różnych gatunków ryb żyjących w naszych jeziorach, poznać metody ich łowienia i najlepsze sposoby przyrządzania. Jako atrakcje towarzyszące zaplanowano również warsztaty kulinarne, pokaz kulinarny „Kuchnie świata z polskich ryb”, konkurs na najlepszego i najszybszego sprawiacza ryb, gotowanie zupy rybnej w kuchniach polowych, stoiska degustacyjne oraz konkurs plastyczny dla dzieci.

Miejsce: Mikołajki
Termin: 9 lipca 2016
www.mikolajki.pl

XVIII Mazurska Noc Kabaretowa

Mazurska Noc Kabaretowa dostarcza wrażeń i śmiechu każdego roku. Kabaretowi goście ciesząc się uznaniem polskie kabarety oraz najlepszych wykonawców muzyki rozrywkowej. Wypełniony po brzegi rozbawionymi widzami amfiteatr nad jeziorem Czos w Mrągowie świad-

for. Marcin Modrzewski

czy o tym, że jest to jedyna i wyjątkowa taka noc w regionie.

Miejsce: Mrągowo
Termin: 9 lipca 2016
www.mazurskanoc.paka.pl

for. arch. Urszula Mielniczak

IX Mazurskie Zawody Balonowe

W programie m.in. loty konkursowe, parada baloniarzy ulicami Elku i nocny pokaz balonów. Bardzo widowiskowe wydarzenie.

Miejsce: Elk
Termin: 14–16 lipca 2016
www.mosir.elk.pl

for. arch. Muzeum Bitwy pod Grunwaldem

Dni Grunwaldu

Corocznie około 15 lipca w rocznicę zwycięstwa króla Jagiełły nad Krzyżakami na Polach Grunwaldu odbywają się uroczystości rocznicowe pod nazwą Dni Grunwaldu. Inscenizacja Bitwy Grunwaldzkiej w wykonaniu około 1200 rycerzy wraz z 40 końmi, odbę-

dzie się 16 lipca (sobota) o godzinie 15.00. W obozie rycerskim zamieszka około 5000 rycerzy, a w miasteczku rzemieślniczym będzie około 100 rzemieślników średniowiecznych. Wydarzenie to ma na celu podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, promocję miejsca chwały narodowej jakim są Pola Grunwaldzkie oraz promowanie ruchu rycerskiego jako zaczątków Wojska Polskiego. Obóz rycerski, miasteczko rzemieślników średniowiecznych i inscenizacja bitwy grunwaldzkiej, w sposób poglądowy przyczynia się co roku do przybliżenia epoki średniowiecza oraz życia rycerskiego dzieciom, młodzieży a także osobom dorosłym i starszym.

Miejsce: pola pod Grunwaldem
Termin: 15–17 lipca 2016
Inscenizacja Bitwy – 16 lipca, godz. 15.00
www.grunwald1410.pl

for. Bogdan Zajączkowski

XV Mazury Hip Hop Festiwal

Mazury Hip Hop Festiwal to najstarszy i jedyny polski festiwal muzyki hip-hop realizowany z tak wielkim rozmachem. Festiwal to koncerty czołówki polskiego hip hopu, zawody breakdance, freestyle oraz imprezy towarzyszące.

Miejsce: Giżycko
Termin: 21–23 lipca 2016
www.mazuryhiphopfestiwal.pl

XXI Ogólnopolski Festiwal Muzyki Tanecznej

W tegorocznym konkursie weźmie udział ponad 30 wykonawców, będą to największe gwiazdy sceny dance w Pol-

for arch. World Media

sce, m.in. zespoły: Boys, Akcent, Focus, Junior, Factor, Toples, Maxel, Weekend, Classic. Całość nakręci i wyemituje stacja Polo TV. Od kilku lat wydarzeniem festiwalu są występy największych gwiazd europejskiej muzyki dyskotekowej. W poprzednich edycjach zagrali: Boney M, Bad Boys Blue, Savage. W tym roku również nie zabraknie gwiazd zagranicznych.

Miejsce: Ostróda

Termin: 22–23 lipca 2016

www.festiwalostroda.pl

for arch. Fundacja Edukacji Historycznej

VII Mazurski Piknik Militaryny – Walkiria 2016

Największą atrakcją pikniku będzie inscenizacja historyczna „Żołnierze Wyklęci” z udziałem oryginalnych czołgów T-34 oraz doskonałej repliki niemieckiego czołgu Pantera. Można też będzie podziwiać sprzęt i grupy rekonstrukcji historycznej, które dotychczas nie były prezentowane na żadnej imprezie w regionie. Przez dwa dni imprezy będzie można zobaczyć w akcji czołgi, a także dotknąć tych maszyn, które zapisały się wielkimi literami na kartach historii. Organizatorzy zapowiedzieli organizację pierwszych w Polsce pokazów z udziałem sześciu czołgów: Pantera, T-34, T-55, T-60, T-72, IS-2. Za realizację widowiska odpowiadają konsultanci do spraw historycznych

w filmach i serialach takich jak: „Czas honoru”, „Tajemnice Twierdzy Szyfrów”, „Miasto 44”, „Powstanie Warszawskie”.

Miejsce: Parcz k. Gierłóży
(powiat kętrzyński)

Termin: 23–24 lipca 2016

www.walkiria.com.pl

for arch. Urząd Miasta Mrągowo

XXXV Piknik Country & Folk

W ostatni weekend lipca do granic miasta przybywają kowboje, aby bawić się na słynnym Pikniku Country. Na to muzyczne countrowe święto przyjeżdża kilkadziesiąt tysięcy fanów i turystów, którzy na kilka dni zmieniają oblicze miasta. Westernowe stroje, motocykle, samochody terenowe i osobowe oraz pojazdy konne stanowią wówczas o kolorystyce Mrągowia. Piknik Country to doskonała zabawa dla fanów muzyki, turystów i mieszkańców Mrągowia.

Miejsce: Mrągowo

Termin: 29–31 lipca 2016

www.festiwalpiknikcountry.pl

for. Michał Mirek

XLVI Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego – Old Jazz Meeting „Złota Tarka”

Festiwal ma charakter cykliczny, odbywa się w Iławie od 1994 r. Tegoroczna edycja podobnie jak poprzednie, obfitować będzie w gwiazdy polskiej jak i zagra-

nicznej sceny jazzowej. Wystąpią m.in. Sir Bourbon Dixieland Band, Ewa Bem + Kwartet A. Jagodzińskiego, Illinois Jacquet in Memoriam, Jan Ptaszyn Wróblewski, Wojciech Karolak, Jump’n Jive, Polish Scandinavian Connection, The Harpiano Show, Henning Munk & Plumperne.

Miejsce: Iława

Termin: 5–7 sierpnia 2016

www.zlotatarka.pl

for. Ewelina Dorowska-Bigda

Mazury Airshow 2016

Mazury Airshow to impreza wyjątkowa. Pokazy akrobatyczne i przeloty odbywają się w niecodziennej mazurskiej scenerii, gdzie brzegi jeziora stanowią naturalny amfiteatr dla publiczności, zapewniając świetną widoczność. Tafla jeziora jest doskonałym lądowiskiem dla maszyn, które rzadko pojawiają się na pokazach, czyli wodnosamolotów-latających łodzi i samolotów-amfibii. Na imprezie goszczą najlepsi piloci – mistrzowie polski i świata, zespoły pokazowe i indywidualni akrobaci. Podziwiać można najnowocześniejsze samoloty, ale i zabytkowe konstrukcje.

Miejsce: Giżycko

Termin: 6–7 sierpnia 2016

www.mazuryairshow.pl

XXXIX Międzynarodowy Jarmark Folkloru

Podczas Jarmarku na scenie prezentują się wykonawcy z Polski oraz państw ościennych. Przez 2 dni odbywa się kiermasz rękodzieła i sztuki ludowej. Podczas imprezy zaplanowano również pokazy rzemiosł tradycyjnych m.in. plecionkarstwa, kowalstwa, tkania na »

for arch. Muzeum Kultury Ludowej Węgorzewo

krosnach, przędzenia na wrzecionie, przędzenia na kołowrotku i innych. W roku 2014 Jarmark otrzymał prawo do posługiwania się znakiem jakości „Produkt Warmia Mazury”.

Miejsce: Węgorzewo
Termin: 6–7 sierpnia 2016
www.muzeum-wegorzewo.pl

for arch. Glyptotek Centrum Kultury

Święto Twierdzy Boyen

Twierdza Boyen to miejsce, gdzie od kilku lat odbywa się „Święto Twierdzy Boyen”. Kiermasz różnorodności, stoiska gastronomiczne, kino plenerowe, warsztaty z rzeźby czy malarstwa to jedno z wielu atrakcji oferowanych dzieciom, młodzieży i dorosłym. Od kilku lat najważniejszym punktem programu święta jest inscenizacja historyczna z okresu I wojny światowej. Towarzyszące dioramy prezentowane przez liczne grupy rekonstrukcji historycznych są wstępem do inscenizacji. Niepowtarzalne i unikatowe miejsce jakim jest majdan z pochylniami i innymi obiektami będą stanowiły naturalną scenografię do „Boju o Feste Boyen”. Międzynarodowe grupy rekonstruktorów oraz pirotechnika filmowa przenoszą widza do czasów I wojny światowej i roku 1914. Będzie to czterodniowa przygoda z historią giżyckiej fortyfikacji, a to dzięki przewodnikom, którzy będą oprowadzać i opowiadać

o dawnym militarnym funkcjonowaniu twierdzy oraz jej znaczeniu w życiu mieszkańców Giżycka.

Miejsce: Giżycko
Termin: 11–14 sierpnia 2016
www.boyen.gizycko.pl

for arch. Urząd Miasta Ostroda

Ostróda Reggae Festiwal

Ostróda Reggae Festiwal to jedna z największych imprez kulturalnych w Polsce i największy festiwal muzyki reggae w Europie Wschodniej. W festiwalu bierze udział ponad 100 wykonawców z całego świata oraz oczywiście Polscy wykonawcy. W bieżącym roku będziemy świętować m.in. 20-lecie zespołów Paprika Korps, Paraliż Band, Konopians. W ramach festiwalu odbędzie się także International Reggae Contest – światowy konkurs zespołów reggae.

Miejsce: Ostróda
Termin: 11–14 sierpnia 2016
www.ostrodareggae.com

for. Agneta

Olsztyn Green Festival

Olsztyn Green Festival: impreza, jakiej w Polsce nie ma. Po raz trzeci tego lata czołowi artyści wystąpią nad brzegiem jeziora Ukiel. Tradycyjnie nie zabraknie licznych imprez towarzyszących dla całych rodzin. Główną ideą festiwalu,

poza dobrą zabawą, jest bowiem szerzenie wiedzy o ekologii i zdrowym stylu życia.

Miejsce: Olsztyn
Termin: 13–14 sierpnia 2016
www.visit.olsztyn.eu

for arch. Rydzkie Centrum Kultury

Festiwal Kultury Średniowiecza „Masuria”

Ryn zamienia się w średniowieczne miasteczko, pełne bractw rycerskich, dwórek, snycerzy, mincerzy, kowali czy rękodzielników. W ciągu dnia odbywają się turnieje rycerskie, pokazy tańców dawnych oraz rzemiosł. Ryński Festiwal zmienia miasteczko w jeden wielki teatr, zajmując nabrzeża jezior Ołw i Ryńskiego, a także zamek i jego najbliższe okolice. Główną atrakcją jest nocne widowisko, którego nieodłącznym elementem jest m.in. palenie grodu oraz walki konne.

Miejsce: Ryn
Termin: 13 sierpnia 2016
www.miastoryn.pl www.zamekryn.pl

for arch. Muzeum Budownictwa Ludowego Olsztyn

Regionalne Święto Ziół

Impreza nawiązuje do ludowej tradycji święcenia ziół, kwiatów oraz zbóż, promuje zastosowanie ziół w tradycyjnej medycynie, kosmetyce i kulinariach oraz propaguje tradycje pszczelarskie.

Jest to niezwykle barwne i aromatyczne święto.

Miejsce: Olsztynek

Termin: 15 sierpnia 2016

www.muzeumolsztynek.com.pl

for: arch. Lidzbarski Dom Kultury

XXXVII Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry

To najstarszy festiwal kabaretów i teatrów satyry w Polsce. Odbywa się na cześć księcia poetów polskich – Ignacego Krasickiego, który żył prawie 30 lat w Lidzbarku Warmińskim. Grand Prix turniejów – „Złota Szpilka” – co roku przyciąga najlepsze młode grupy kabaretowe z całego kraju. Przez 4 dni odbywa się około 20 wydarzeń, których zwieńczeniem jest Kabaretowa Noc Pod Gwiazdami, odbywająca się pod lidzbarskim zamkiem. Na scenie wystąpią zwycięzcy turniejów, a także uznane już kabarety.

Miejsce: Lidzbark Warmiński

Termin: 17–20 sierpnia 2016

www.lwhis.pl

for: Sebastian Sawicki

II Fromborski Złot Czarownic

W imprezie mogą uczestniczyć wszyscy, którzy mają ochotę wcielić się w bajkowe postacie wiedźm oraz czarownic, aby wspólnie oddawać się czarom, kosztować magicznego napoju, wziąć udział w konkursie na najciekawszą charakterystycję

czarownicy. Impreza plenerowa, występy miejscowych wykonawców.

Miejsce: Frombork

Termin: 20 sierpnia 2016

www.frombork.pl

for: arch. Pod Omega - Iława

XXI Puchar Polski Jachtów Kabinowych „O Żeglarski Puchar Iławy”

Jak co roku w ostatni weekend sierpnia przybywają do Iławy na jezioro Jeziorak załogi jachtów biorących udział w współzawodnictwie Pucharu Polski Jachtów Kabinowych. Portem regat będzie przystań Żeglarska „Pod Omega”. Żeglarski Puchar Iławy 2016 roku jest również podsumowaniem XX-lecia cyklu Regat Pucharu Polski Jachtów Kabinowych obejmującym swym zasięgiem niemal wszystkie ważne akweny żeglarskie w Polsce. Najstarsza żeglarska impreza rekreacyjno-sportowa w Polsce.

Miejsce: Iława

Termin: 26–28 sierpnia 2016

www.ppijk.pl

XI Święto Chleba

Elbląskie Święto Chleba to przede wszystkim jarmark produktów regionalnych, rękodzieła i eksponatów kolekcjonerskich. Na uczestników imprezy czeka pachnące pieczywo, świeże

for: Stowarzyszenie Elbląg Europa

wędliny, wyroby cukiernicze, miody, żywność ekologiczna. Nie brakuje także innych atrakcji takich jak koncerty i występy artystyczne, warsztaty dawnych rzemiosł, inscenizacje historyczne. Święto Chleba stanowi doskonałą okazję, aby rodzinie spędzić ostatni wakacyjny weekend.

Miejsce: Elbląg

Termin: 3–4 września 2016

www.swietochleba.elblag.pl

for: arch. Muzeum Budownictwa Ludowego Olsztynek

Targi chłopskie

Impreza to już stały punkt kalendarza imprez odbywających się na Warmii i Mazurach. Nie zabraknie pokazów rękodzieła, wyrobów rzemiosła i regionalnych kulinariów – pieczywa, wędlin, ryb, serów, owoców i warzyw, miódów oraz słodyczy.

Miejsce: Olsztynek

Termin: 17–18 września 2016

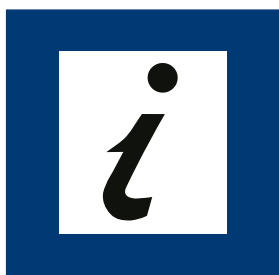
www.muzeumolsztynek.com.pl

for: arch. Muzeum Budownictwa Ludowego Olsztynek

Więcej wydarzeń na:
www.mazury.travel

INFORMACJA TURYSTYCZNA *na Warmii i Mazurach*

■ **Barczewo ***

pl. Ratuszowy 1, 11-010 Barczewo,
tel. 89 674 04 14, 89 514 83 46 wew. 78
e-mail: biuroinfo@barczewo.pl, www.barczewo.pl

■ **Bartoszyce *****

ul. Bohaterów Warszawy 96, 11-200 Bartoszyce,
tel. 89 762 98 80, e-mail: pit@bartoszyce.pl, www.gci.bartoszyce.pl

■ **Biskupiec ****

Pl. Wolności 5c, 11-300 Biskupiec,
tel. 89 715 47 42, e-mail: it@biskupiec.pl, www.biskupiec.pl

■ **Braniewo ****

ul. Katedralna 7, 14-500 Braniewo, tel. 55 644 33 03
e-mail: it_braniewo@poczta.onet.pl, www.it.braniewo.pl

■ **Dobre Miasto ***

ul. Warszawska 14, 11-040 Dobre Miasto, tel. 89 513 20 40
e-mail: turystykadm@wp.pl, www.dobremiasto.com.pl

■ **Elbląg *****

ul. Stary Rynek 25, 82-300 Elbląg, tel. 55 239 33 77
e-mail: ielblag@umelblag.pl, www.elblag.eu

■ **Elk *****

ul. Wojska Polskiego 47, 19-300 Elk, tel. 87 621 70 10
e-mail: info@turystyka.elk.pl, www.turystyka.elk.pl

■ **Frombork ****

ul. Młynarska 5a, 14-530 Frombork, tel. 55 244 06 77
e-mail: informacja.turystyczna@frombork.pl, www.frombork.pl

■ **Gietrzwałd ****

ul. Kościelna 1, 11-036 Gietrzwałd, tel. 89 512 32 90
e-mail: it@gietrzwald.pl, www.it.gokgietrzwald.pl

■ **Gizycko ******

ul. Wyzwolenia 2, 11-500 Gizycko, tel. 87 428 52 65
e-mail: infogizycko@post.pl, www.gizycko.turystyka.pl

■ **Gołdap *****

Pl. Zwycięstwa 16, 19-500 Gołdap, tel. 87 615 20 90
e-mail: poczta@frg.pl, www.uzdrowiskogoldap.pl

■ **Ilawa *****

ul. Niepodległości 13, 14-200 Ilawa, tel. 89 648 58 00
e-mail: itilawa@wp.pl, www.ilawa.pl

■ **Ilawa ***

Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej
ul. Chodkiewicza 5, 14-200 Ilawa, tel. 602 744 083
e-mail: it@port-ilawa.pl, www.port-ilawa.pl

■ **Jedwabno ****

ul. 1-go Maja 63, 12-122 Jedwabno, tel. 89 621 34 73
e-mail: rsit@jedwabno.pl, www.jedwabno.pl

■ **Jeziorany ***

Pl. Jedności Narodowej 14/1, 11-320 Jeziorany,
tel. 89 526 47 22, e-mail: revitawarmia@gmail.com
www.fundacjarevitawarmia.org

■ **Kętrzyn ****

Pl. Piłsudskiego 10/1, 11-400 Kętrzyn, tel. 89 751 47 65
e-mail: it@it.ketrzyn.pl, www.it.ketrzyn.pl

■ **Kozłowo ***

ul. Mazurska 3, 13-124 Kozłowo, tel. 89 625 08 25
e-mail: turystyka@kozlowo.pl, www.kozlowo.pl

■ **Lidzbark Warmiński ****

ul. Krasickiego 1, 11-100 Lidzbark Warmiński,
tel. 89 519 00 52 (punkt całoroczny)
e-mail: it@lidzbarkwarminski.pl, www.lidzbarkwarminski.pl

■ **Lidzbark Welski ****

ul. Dworcowa 2, 13-230 Lidzbark Welski, tel. 23 696 11 82
e-mail: promocja@lidzbark.pl, www.lidzbark.pl

■ **Mikołajki** **

Pl. Wolności 7, 11-730 Mikołajki
tel. 87 421 68 50 (w sezonie), tel. 87 421 61 46 (po sezonie),
e-mail: it@mikolajki.pl, www.mikolajki.pl

■ **Morag** ***

Pl. Jana Pawła II 1, 14-300 Morag, tel. 89 757 38 26
e-mail: lot.morag@op.pl, www.lot.mazury.pl

■ **Mragowo** ****

ul. Warszawska 26, 11-700 Mragowo, tel. 89 741 80 39
e-mail: info@it.mragowo.pl, www.it.mragowo.pl

■ **Nidzica** **

ul. Zamkowa 2, 13-100 Nidzica, tel. 89 625 03 70
e-mail: zameknidzica@wp.pl, www.nidzica.pl

■ **Nowe Miasto Lubawskie** ***

ul. Rynek 23, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie, tel. 56 474 23 44
e-mail: it@umnowemiasto.pl, www.itnowemiasto.pl

■ **Olecko** ***

Pl. Wolności 22, 19-400 Olecko, tel. 87 520 49 48
e-mail: it@um.olecko.pl, www.olecko.pl

■ **Olsztyn** ****

Wojewódzkie Centrum Informacji Turystycznej
ul. Staromiejska 1, 10-017 Olsztyn, tel. 89 535 35 65
e-mail: info@mazury.travel, www.mazurytravel.com.pl

■ **Olsztyn** **

Miejska Informacja Turystyczna
Pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn, tel. 89 521 03 98
e-mail: info@olsztyn.eu, www.olsztyn.eu

■ **Olsztynek** **

ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek, tel. 89 519 54 77
e-mail: it@olsztynek.pl, www.olsztynek.pl

■ **Orzysz** ***

ul. Rynek 5, 12-250 Orzysz, tel. 87 423 71 87
e-mail: cit@orzysz.pl, www.cit.orzysz.pl

■ **Ostróda** ***

Pl. 1000-lecia PP 1a, 14-100 Ostróda, tel. 89 642 30 00
e-mail: cit@mazury-zachodnie.pl, www.mazury-zachodnie.pl

■ **Piecki** ***

ul. Zwycięstwa 6, 11-710 Piecki, tel. 89 742 22 70
e-mail: it.piecki@wp.pl, www.piecki.com

■ **Pieniężno** **

ul. Generalska 8, 14-520 Pieniężno, tel. 55 237 46 53
e-mail: promocja@pieniezno.pl, www.pieniezno.pl

■ **Pisz** ***

Pl. Daszyńskiego 16, 12-200 Pisz, tel. 87 423 26 75 w. 205
e-mail: cit.pisz@home.pl, www.pdk.pisz.pl

■ **Reszel** *

ul. Rynek 24, 11-440 Reszel,
tel. 89 755 00 97 (w sezonie), e-mail: it@ugreszel.pl
tel. 89 755 39 09 (po sezonie), e-mail: promocja@ugreszel.pl
www.ugreszel.pl

■ **Ruciane Nida** **

ul. Dworcowa 14, 12-220 Ruciane-Nida, tel. 87 423 19 89
e-mail: cit@ruciane-nida.pl, www.ruciane-nida.pl

■ **Ryn** **

ul. Hanki Sawickiej 1, 11-520 Ryn, tel. 87 421 80 61
e-mail: rck-it@wp.pl, www.rck-ryn.pl

■ **Szczytno** **

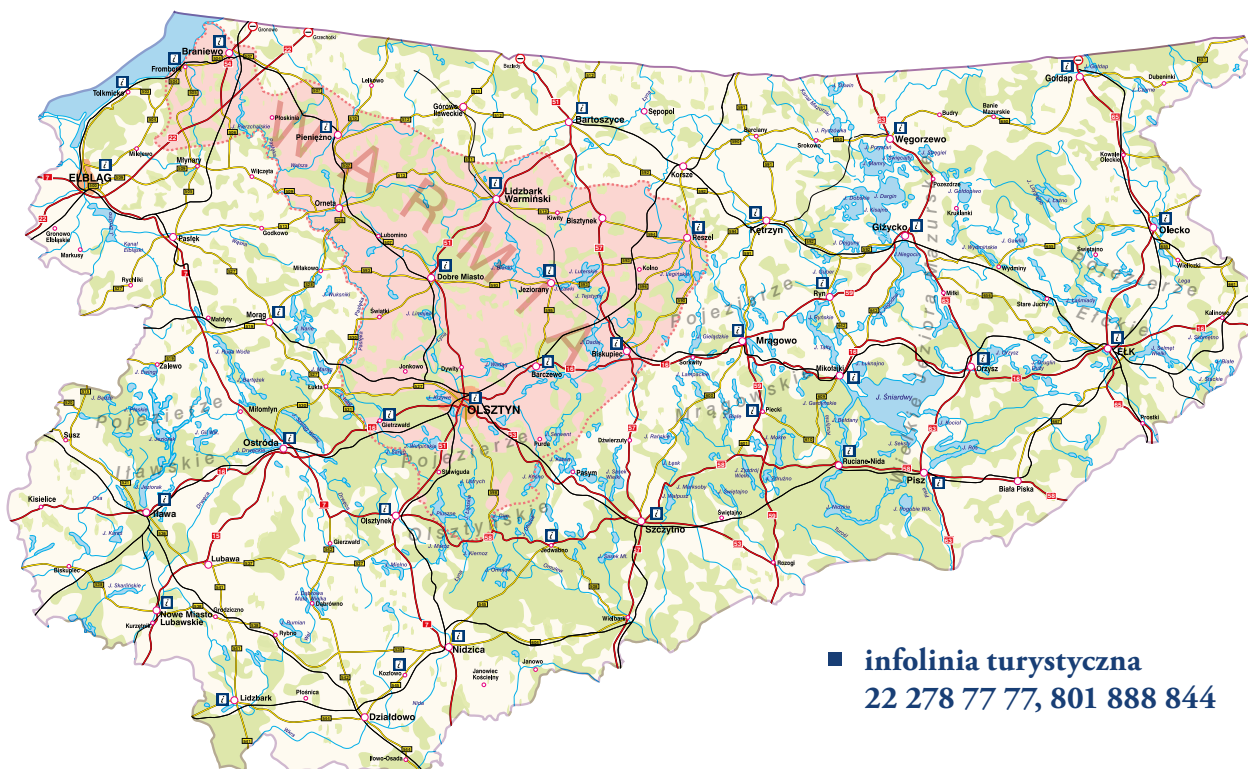
ul. Polska 12, 12-100 Szczytno, tel. 89 676 09 99
e-mail: turystyka@powiat.szczytno.pl
www.turystyka.szczytno.pl

■ **Tolkmicko** *

ul. Świętojańska 1, 82-340 Tolkmicko, tel. 55 231 61 82 w. 25
e-mail: mgok3@wp.pl, www.tolkmicko.com.pl

■ **Węgorzewo** ***

Bulwar Loir-et-Cher 4, 11-600 Węgorzewo, tel. 87 427 40 09
e-mail: infotur@wegorzewo.pl, www.wegorzewo.pl

■ infolinia turystyczna
22 278 77 77, 801 888 844

Kulinarne podróże *Karola* *Okrasy*

po Warmii i Mazurach

Karola Okrasę łapie w samochodzie. To bardzo zajęta osoba, ale zawsze chętna do rozmowy o smakach – dziś akurat o warmińsko-mazurskich.

Panie Karolu – słyszę, że jest Pan w drodze – czy zmierza Pan na Mazury albo Warmię?

– Żałuję, ale tym razem jadę w przeciwnym kierunku. Natomiast latem na pewno skieruję swoje kroki do moich przyjaciół na Mazurach. Jestem również w trakcie planowania kolejnych nagrań do mojego programu (Okrasa Łamie Przepisy – przyp. red.) i myślę ciepło o waszym regionie.

Większość turystów kojarzy nasz region jedynie z jeziorami, czyli Mazurami. A mamy przecież też Warmię – która kraina bardziej Pana urzeka, fascynuje?

– Tak naprawdę i Warmia, i Mazury mają według mnie wiele do zaoferowania. Jeziora są oczywistym atutem, dla których warto wybrać się na północny wschód. Warmia dla mnie to cały splot fantastycznych rzek i lasów. To one, obok łowienia ryb i uprawiania tury-

styki wodnej, sprawiają, że wyraziście postrzegam i tę krainę. Ponadto turystyka kulinarna na Warmii doskonale się rozwija i rozwijać powinna. Bardzo ciekawym rysem Warmii są wpisujące się w naturę gospodarstwa agroturystyczne, które są właśnie przykładem, że można uprawiać i żyć z turystyki kulinarnej. Jednakże obie krainy są mi bliskie i nie dam się nigdy namówić na wybór tylko jednej. Powód jest prosty – zarówno na Warmii, jak i na Mazurach mam mnóstwo znajomych, zrealizowałem wiele programów. I tu, i tu było ciekawie, zaskakująco, bardzo odkrywczo.

A jakie ma Pan wspomnienia z pierwszego pobytu w naszym regionie?

– Sięgają one dawnych czasów, jeszcze z lat studenckich. Byliśmy z moją obecną małżonką na pierwszych wspólnych wakacjach w Iławie, a konkretnie na wyspie Wielka Żuława. Mieliśmy wów-

czas wrażenie, że przeprawa promem z lądu na wyspę zajmuje tyle, ile rejs przez Bałtyk. Jako, że nie było wtedy za bardzo hoteli czy gospodarstw agroturystycznych, zamieszkaliśmy w namiocie – byliśmy przecież studentami. Pamiętam też, że podróż z Warszawy do Iławy trwała lata świetlne – przemieszczaliśmy się naszym rozklekotanym maluchem (teraz podróż szybkim pociągiem z Warszawy do Iławy trwa 1:39 – przyp. red.).

Jak wówczas radziliście sobie kulinarnie? Restauracji przecież nie było ...i sam Pan mówi, byliście studentami.

– Dobór produktów był ograniczony. Ponadto była nas duża grupa, gotowaliśmy najczęściej makarony na różne sposoby, podawane wieloporcjowo w tej samej misce, w której się wszyscy myli. Podczas takich wypraw odkryć można było wiele. Chociażby fakt, że miska może mieć wiele zastosowań – do jedzenia, mycia i siebie, i naczyń.

»

WYPOCZYNEK NAD JEZIOREM

NATURALNIE NA MAZURACH

Najlepszy hotel spośród cztero- i pięciogwiazdkowych obiektów
w Polsce położonych nad jeziorem **BEST HOTEL AWARD 2015**

- Doskonała baza sportowo-rekreacyjna
- Kuchnia z licznymi nagrodami
- Proekologiczna filozofia

+48 89 642 70 00, anders@hotelanders.pl
www.hotelanders.pl

HOTEL ANDERS

★ ★ ★ ★
STARE JABŁONKI

Przygotowując się do rozmowy, zauważyłam, że jest Pan częstym gościem na Warmii i Mazurach. Co Pana tu przyciąga? Gdzie bywa Pan najczęściej?

– Klucze wyboru miejsca są dla mnie bardzo proste. Są dwa powody – prywatny – tak jak wspomniałem, mam u was wielu przyjaciół i znajomych, których często odwiedzam, bo lubię spędzać z nimi czas, dobrze odpoczywam. Drugi to zawodowy – jeździmy zawsze tam, gdzie nas chcą przyjąć, jeździmy tam, gdzie ludzie chcą podzielić się czymś ciekawym, czyli wybieramy te miejsca, które nas urzekają pod kątem przede wszystkim kulinarnym. Mogą to być miejsca, w których robi się konkretną potrawę albo lokalne produkty.

Które miejsca w takim razie najbardziej utkwiły Panu w pamięci?

– Wielkim sentymentem – prywatnym i zawodowym darzę Stare Jabłonki koło Ostródy. Przez wiele lat jeździłem tam i jeżdżę; realizowałem i realizuję materiały, które, mam nadzieję, uwiecznią ich wyjątkowość. To właśnie Darek Struciński – Szef Kuchni Hotelu Anders **** w Starych Jabłonkach, przedstawiał mi tę wspaniałą krainę i to on zaraził mnie miłością do Warmii i Mazur. To także sentyment, bo to wspólnie z Darkiem nagrywaliśmy pierwsze programy o regionie (Sielawa Blues – przy red.). Pamiętam też program o wędzeniu realizowany w Guzowym Piecu, który położony jest między Ostródą a Olsztynem.

Doskonale pamiętam również program w Iławie, o wędzeniu węgorka z fantastycznym człowiekiem – Mariuszem Jackowskim z gościńca Zielony Zakątek, z którym jak się okazało mam wiele wspólnego. We wczesnych latach chciałem zostać mechanikiem samochodowym a zostałem kucharzem, a on został mechanikiem, natomiast teraz

przebranżawia się i jest całkiem nieźle radzącym sobie kucharzem. Odrestaurował wędzarnię dziadka i robi w niej znakomite rzeczy. Zakręcony pozytywnie człowiek, który znalazł pomysł na życie, robi coś z pasją. To jest potwierdzenie tego, że to człowiek z pasją jest najważniejszy. Musi być autentyczny. Natura, jaka jest na Warmii i Mazurach jest w tle i jest gwarantem, że to wszystko jest autentyczne.

Mile wspominam też nagrania z Rybna położonego koło Dąbrówna. Tam zwiedziliśmy mnóstwo lasów, gospodarstw agroturystycznych. Miejsca te urzekły mnie bogactwem dziczyzny, którą zająłem się w programie bardzo szeroko. Tam właśnie narodził się na to pomysł, bo spotkaliśmy wspaniałego myśliwego, będącego jednocześnie leśnikiem, który doskonale orientował się w leśnych meandrach – zarówno flory, jak i fauny. W programach nie chodzi nam tylko o pokazanie potrawy, ale przede wszystkim o zrozumienie na czym polega gospodarka leśna. Tam zaczęliśmy promować dziczyznę, a także jadalne zioła z lasu. Nie wiem czy mogę wspomnieć, ale tym człowiekiem jest obecny wójt Tomasz Węgrzynowski, dla mnie natomiast człowiek z pasją, który promuje region!

Rozmawiamy przede wszystkim o zachodniej części Warmii i Mazur. A obszar Wielkich Jezior Mazurskich, czyli wschód regionu?

– Tak – pierwsza myśl, która przychodzi mi do głowy to Mikołajki (piszemy o nich na str 57–60 – przyp. red). Tam łowiliśmy stynki – małeńkie, mieniące się rybki o zapachu świeżego ogórka. Wielki to rarytas i rzadki – można je łowić tylko zimą. Mikołajki są miejscowością, która jednoznacznie kojarzy się z latem, jeziorem. A my przez pryzmat kulinarny chcemy właśnie pokazać, że to zimą Warmia i Mazury są bardzo

atrakcyjne, między innymi dzięki możliwości połowów stynki. Zachęcam zatem do przyjazdów nad jeziora również poza wakacjami. Wówczas też, poza aspektami kulinarnymi, można odetchnąć od ich codziennego gwaru.

Coraz częściej zwracamy uwagę na to co jemy; realizowane przez Pana od wielu lat programy kulinarne czy też telewizyjne konkursy kulinarne zwiększają świadomość w zakresie żywienia. Wiele osób, wybierając miejsce na wypoczynek, wręcz kieruje się dostępnością lokalnych produktów, smaków będących bliżej natury. A jakie smaki odnajduje Pan na Warmii Mazurach?

– Zawsze opisuję potrawy przez pryzmat produktów – i u was przede wszystkim zwracam uwagę na dziczyznę, ryby, ale i owoce lasu – grzyby czy zioła. Lubię czuć aromat wędzenia, marynowania. To one otwierają magiczną szafę, w któ-

rej są zawarte staropolskie przepisy, do których często i chętnie nawiązuję.

I na koniec – lato zapowiada się upalnie. Co poleca Pan na ugaszenie pragnienia – lody a może chłodnik? A gdyby trochę popadło – to co na rozgrzanie?

– Na upał na pewno chłodnik sporządzony na bazie zsiadłego mleka, nie jogurtu. Natomiast na rozgrzanie, na tej samej bazie, można zrobić doskonałą zupę botwinkową, najlepiej na wędzonych żeberkach. Generalnie na każdą pogodę polecam zupy – to one powinny zagościć na co dzień w naszym menu, bo są doskonałym ratunkiem przy każdej aurze. Są też prawdziwą bombą witaminową, a jak wiadomo witamin nigdy przecież dosyć.

Dziękuję za rozmowę i do zobaczenia na Warmii albo na Mazurach!

*Rozmawiała – Justyna Szostek
fot. Wiktor Zdrojewski*

URLÓP *z klimatem*

Są takie miejsca na Warmii i Mazurach, w których każdy szczegół jest dokładnie przemyślany. Każdy detal dopracowany tak, by oddawać i podkreślać unikalny charakter miejsca. Znajdą tu coś dla siebie amatorzy każdego typu wypoczynku. Takiej różnorodności, jaką oferują wyjątkowe obiekty w naszym regionie, próżno szukać gdzie indziej.

Żywe muzeum w Kadzidłowie

Wyjątkowym miejscem na mapie naszego regionu jest Osada Kulturowa w Kadzidłowie założona przez Danutę i Krzysztofa Worobców. Tworzy ją 6 drewnianych budynków: podcieniowa chałupa z Warnowa z początku XIX wieku – obecnie znajduje się w niej muzeum, chałupa z początku XX wieku – w niej urządzona została „Oberża pod Psem”, podcieniowy budynek mieszkalny – gospodarczy, gdzie znajdują się pokoje gościnne, spichlerzyk z początku XX wieku – w nim obecnie ekspozycja muzealna, spichlerzyk podcieniowy z początku XX wieku – urządzono w nim tradycyjną rosyjską łaźnię parową

oraz budynek gospodarczy z początku XX wieku. Poza tym na terenie osady znajduje się murowany budynek mieszkalny z lat 30-tych XX wieku.

Najcenniejszym zabytkiem w Osadzie jest zbudowana z masywnych bali na przełomie XVIII i XIX wieku chałupa z Warnowa, z płytkimi podcieniami i pazdurami zdobiącymi oba szczyty. To piękny i unikalny przykład mazurskiego budownictwa podcieniowego. W tym dwustuletnim budynku urządzono muzeum. W izbach na parterze zaaranżowana została część mieszkalna oraz jednoizbowa szkoła wiejska wraz z mieszkaniem nauczyciela. Na obszernym poddaszu znajdują się eksponaty etnograficzne: narzędzia i sprzęty używane we wiejskich gospodarstwach domowych oraz ekspozycja przedstawiająca histo-

rię chałupy z Warnowa i mazurskiego budownictwa podcieniowego. Obok muzeum, w 100-letniej chacie, znajduje się „Oberża pod Psem”, której wnętrza ozdobione starymi sprzętami codziennego użytku stanowią jednocześnie „żyjące muzeum”. Kuchnia Oberży serwuje dania regionalne, opiera się na lokalnych i ekologicznych produktach z własnego gospodarstwa oraz zaprzyjaźnionych gospodarstw sąsiedzkich. Można się tu zatrzymać na nocleg przez cały rok – wynająć jeden pokój lub nawet cały dom. Do dyspozycji gości pozostaje rozległa przestrzeń wokół osady, tradycyjna parowa sauna oraz zasobna mazurska biblioteczka urządzona przez gospodarzy.

www.oberzapodpsem.com.pl

fot. arch. „Oberża pod Psem” »

Zachwycający widok w standardzie

Wyobraźmy sobie zachwycający krajobraz Jeziora Mikołajskiego, widok pływających po nim jachtów i panoramę miasta, które uchodzi za żeglarską stolicę Polski. Chciałoby się westchnąć „Ach! Mazury, czyli cudowny widok w standardzie”. Stanica wodna „Ach! Mazury”, położona w niezwykle malowniczej okolicy, dokładnie oddaje sens tego hasła. Z każdego pokoju można podziwiać zachwycający krajobraz. Obiekt stawia na kameralną, domową atmosferę. Nie jest kolejnym hotelem, a miejscem, gdzie można oderwać się od codziennego zgiełku, pośpiechu i złapać głęboki oddech. Ogromną zaletą stacji jest

jej lokalizacja. Znajduje się ona nieco na uboczu Mikołajek, co gwarantuje spokój i idealne warunki do odpoczynku. Jednocześnie do centrum można dotrzeć w ciągu pięciominutowego spaceru. Trasa prowadzi urokliwą promenadą, ciągnącą się wzdłuż akwenu i parku miejskiego.

Do dyspozycji gości są pokoje jedno-, dwu – i trzyosobowe. Turyści mogą delektować się posiłkami zarówno w restauracji, jak i na tarasie zewnętrznym z bajkowym widokiem na jezioro. Niewątpliwą atrakcją stacji jest przeszklony taras widokowy, znajdujący się na jej dachu. Taka lokalizacja stwarza doskonałe warunki do leżakowania, czy kąpeli słonecznych. Są tu leżaki do opalania, stoliki, jest też luneta. Na każdym piętrze są kąciki wypoczynkowe, gdzie można kameralnie spędzić

wieczór w towarzystwie bliskich i przyjaciół. Celowi temu służy też czytelnia. Specjalnie dla rodziców z pociechami przygotowano Piętro Rodzinne. To miejsce, gdzie króluje zabawa i nikt nie ma prawa narzekać, że jest zbyt gwarno. Dla maluszków oddano specjalne udogodnienia, m.in. przewijaki, wanianki kąpielowe, podgrzewacze. Furorę robi Strefa Małego Giganta wyposażona w liczne zabawki: tablice do rysowania, piłki, klocki, lalki, stroje, domki, tunele, piłkarzyki i wiele innych. Dzięki temu nawet, gdy aura nie sprzyja, nie ma czasu na nudę. Rodzice mogą obserwować swoje maluchy z pokoju. Dla ich wygody w telewizorach uruchomiono specjalny kanał do podglądu placu zabaw.

www.achmazury.pl

fol. Jakub Obarek

U progu szlaku żeglownego

Hotel Joseph Conrad położony na początku Szlaku Żeglownego Krainy Tysiąca Jezior, bezpośrednio nad jeziorem Roś na skraju Puszczy Piskiej jest idealnym miejscem do odpoczynku o każdej porze roku. Komfortowe pokoje, utrzymane w marynistycznej stylistyce, korespondują z widokami za oknem i mazurskim krajobrazem. Bogactwo naturalnych materiałów, gra światła i kolorów, ciepło kominka, przeszklona oranżeria w restauracji oraz taras z widokiem na jezioro tworzą niepowtarzalną atmosferę do relaksu i odprężenia w bliskim kontakcie z naturą. Do dyspozycji gości oddano prywatną plażę, leżaki nad brzegiem jeziora, hamaki w ogrodzie oraz miejsce na ognisko i grilla. Pasjonaci aktywnego wypoczynku mają do wyboru szeroką gamę atrakcji. Począwszy od wycieczek rowerowych duktami Puszczy Piskiej, spacerów z kijami nordic walking, spływy kajakowe, rejsy żeglarskie poprzez wędkowanie, windsurfing, paddling, siatkówkę plażową oraz narty biegowe i kuligi.

Dopełnieniem pobytu w hotelu są świeże i soczyste smaki oferowane przez restaurację „Smuga Cienia”. W karcie królują potrawy inspirowane bogactwem okolicznych lasów, jezior oraz hotelowego ogródka, z którego pozyskiwane są przyprawy. Z restauracji rozpościera się

widok na jezioro i ogród, a wieczorami można podziwiać przepiękne zachody słońca oraz ptactwo szukające schronienia w trzcinach.

www.hotelconrad.pl

fol. arch. Hotel Joseph Conrad »

Dla spragnionych zieleni i ciszy

Wśród pięknej zieleni Welskiego Parku Krajobrazowego, nad brzegiem Jeziora Lidzbarskiego objętego strefą ciszy i tylko 2 km od miasta Lidzbark, położony jest Ośrodek Wypoczynkowy Danusia. Wakacje w tym miejscu, to czas spędzony blisko natury, chwile z dala od miejskiego zgiełku, możliwość obcowania z historią i pięknem Mazur. Ośrodek zapewnia komfortowo wyposażone pokoje w Villi Babie Lato, domki campingowe oraz pokoje w pawilonie z widokiem na jezioro, które pozwalają w pełni cieszyć się beztroskim wypoczynkiem. Organizowane są tu wczasy z pełnym wyżywieniem w postaci śniadań, obiadów oraz kolacji.

Osobom spragnionym przygód, miłośnikom aktywnego wypoczynku i dla tych z żylką zwiedzania – okolica oferuje mnóstwo atrakcji. Można spacerować malowniczymi ścieżkami parku krajobrazowego z kijkami do nordic walking, które wypożyczane są na miejscu, udać się na wycieczkę rowerową i odwiedzić Pola Grunwaldu lub wybrać się na sesję fotograficzną z wierzchołka Dylewskiej Góry – największego wzniesienia Warmii i Mazur. Po tych wyprawach można oddać się błogiemu lenistwu i odpocząć nad brzegiem jeziora na plaży z leżakami i wypożyczalnią sprzętu wodnego i cieszyć się w pełni urokami mazurskiej natury. Dla najmłodszych gości ośrodek przygotował plac zabaw oraz klub malucha, w którym dzieci mogą ciekawie spędzić czas pod opieką animatora, oddać się beztroskiej zabawie, nawiązać nowe znajomości i pozwolić odpocząć rodzicom. Wieczorem, po dniu pełnym przygód, spędzonym na wycieczkach, łowieniu ryb i opalaniu, polecamy relaks w kawiarni z widokiem na jezioro lub rozegranie kilku partyjek w klubie bilardowym.

www.osrodekdanusia.pl

fot. arch. Ośrodek Wypoczynkowy Danusia

Pod namiotem w wersji de luxe

Glendoria to miejsce z autentycznym wiejskim klimatem i dziką naturą wokół. Właściciele starali się zachować charakter przedwojennego, warmińskiego gospodarstwa, jednocześnie wprowadzając niezbędne modyfikacje pozwalające gościom wypoczywać na wsi, na końcu świata, na poziomie dobrego hotelu. Położona jest na 40 hektarowym terenie, pośród porozrzucanych na łagodnych pagórkach łąk i zielonych pastwisk. Tu kończy się droga. Daleko stąd do cywilizacji. Dominują harmonia, spokój i cisza. Posiadłość z jednej strony dochodzi do małego jeziora, z drugiej otoczona jest lasem. Dla smakoszy serwowane jest doskonale jedzenie, oczywiście w wersji slow. Tu oznacza to nie tylko zdrowe i smaczne dania oparte na lokalnych produktach, ale też pewnego rodzaju filozofię jedzenia, która zakłada, że dobry posiłek wymaga

odpowiedniej oprawy i czasu. W zamian otrzymujemy zmysłową przyjemność i radość, jaką daje chwila celebracji przy stole podczas smakowania wybornego jedzenia w pięknym otoczeniu.

Osoby, które zdecydują się odwiedzić Glendorię, mogą wybrać nocleg w tradycyjnych pokojach lub w pokojach namiotowych. To jedyne miejsce w Polsce, które pozwala zamieszkać na prawdziwym biwaku, jednocześnie nie rezygnując z wygod klasycznego hotelu. Każdy pokój namiotowy jest komfortowo urządzony i ma własną łazienkę. Nie ma tu wspólnych sanitariatów ani kuchni do ogólnego wykorzystania. Są za to ręcznie robione lub kolonialne meble, kolorowe tkaniny i oryginalne dodatki, tworzące nastrojowe wnętrza. To propozycja dla osób, które na wakacjach oczekują czegoś, co wykracza ponad standard. Wschód słońca zamiast budzika, blask ogniska na dobranoc, szum wiatru i zapach sosen to codzienne przeżycia namiotowych gości.

Niezależnie od tego, gdzie zdecydujemy się zamieszkać, musimy odwiedzić

Stodołę – ponad 300 metrów kwadratowych otwartej przestrzeni, ceglano-drewniane ściany, potężne belki, ogromne wrota, nastrojowy design, relaksujący półmrok. Do tego antresola z biblioteką, podwieszony bar, piec chlebowy, kominek i sala kinowa. W gorące dni kusi basen z krystaliczną wodą położony wśród starych jabłoni, który sprzyja długim kąpielom, zaś dodatkowych przyjemności dostarcza fantastyczny widok na łąki i las. Nocą, podświetlona tafla tworzy nastrojowy klimat i zachęca do pływania przy księżycu. Na gości czeka także Camp Spa, od podstaw zaprojektowane w oparciu o proekologiczne rozwiązania, wyrasta wprost z otaczającej natury i ściśle się z nią wiąże. Zabiegi, rytuały oraz masaż oparte są wyłącznie o naturalne substancje i kosmetyki skomponowane tak, by przywrócić gościom wewnętrzną równowagę i pogodę ducha. Wszystko odbywa się w środku lasu.

www.glendoria.pl

fot. arch. Glendoria

Mazury

gotowe
na najmłodszych!

Zróżnicowane tematycznie pobyty, unikalne atrakcje, profesjonalna kadra – tylko takie połączenie gwarantuje udany wypoczynek dzieci i młodzieży. Organizatorzy nie ograniczają się wyłącznie do wakacji. Oferują też zielone szkoły i zajęcia edukacyjne.

Leżenie na plaży czy spacerowanie po lasach nie wystarczy, aby można mówić o ciekawie spędzonym czasie. Doskonale rozumieją to właściciele obiektów specjalizujących się w organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży. Ich oferty są urozmaicone, obfitują w atrakcje, pozwalają rozwijać talenty i pasje, zdobywać przydatne umiejętności. Nad uczestnikami czuwa znakomicie wyszkolona kadra. Pakiety nie ograniczają się wyłącznie do sezonu letniego.

Prezentujemy ośrodki, które cieszą się ogromnym powodzeniem, renomą i są symbolem najwyższej jakości. To dzięki nim pobyt na Mazurach staje się prawdziwą przygodą.

KULKA *Zabawa na okrągło!*

Kulka to jeden z największych, specjalistycznych ośrodków dla dzieci i młodzieży w Polsce. Znajduje się w powiecie szczytnowskim.

– Naszym motto są słowa Janusza Korczaka: „Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat” – mówi Wojciech Śmieszek, współwłaściciel. – Już od 20 lat dokładamy starań, aby zapewnić naszym małym gościom najlepsze warunki do wypoczynku. Jako organizator spełniamy wymagania systemu ISO 9001, otrzymaliśmy Warmińsko-Mazurską Nagrodę Jakości oraz „Znak Jakości KidZone”, któremu patronuje Rzecznik Praw Dziecka. To tylko kilka z licznych wyróżnień, potwierdzających nasze kompetencje w pracy z dziećmi i młodzieżą. W Kulce na ponad 4 ha stworzyliśmy raj dla róż-

nych grup wiekowych. Nasza kadra ma nie tylko przygotowanie pedagogiczne, ale przechodzi też dodatkowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa.

Kulka promuje ideę „Zalogowani na Mazurach”. Jej celem jest sprawienie, żeby dzieci oderwały się od wirtualnej rzeczywistości: komputerów, gier, telewizorów i odkryły, jak ciekawie oraz aktywnie można spędzać czas na łonie przyrody.

Na terenie obiektu znajdują się 3 budynki mieszkalne dla ponad 350 osób i dwa campy namiotowe. Nie brakuje atrakcji, które pozwalają świetnie się bawić w gronie rówieśników. To, m.in. EURO Bungee czyli urządzenie do akrobacji, symulator lotów kosmicznych, supernowoczesna, ścianka wspinaczkowa. Nie lada gratką jest przejażdżka quadami albo terenowymi pojazdami Yamaha Viking, wyprawa na elektrycznych segwayach, udział w walkach sumo i gladiato-

rów. Emocje zapewnia Waterball tzn. wielka dmuchana kula unosząca się na wodzie i Zorba. Można postrzelać z łuku czy wiatróвки, spróbować wspiąć się na wieżę ze skrzynek, wziąć udział w paintballu. Na miłośników gier czeka ich wersja XXL: Mega Chińczyk, Mega Jenga, Mega Scrabble i Mega Twister. Na wyprawy wodne uczestnicy wyruszą kajakami, rowerami wodnymi, smoczymi łodziami. Rozrywkę zapewnia ekskluzywny Cool Club z dwiema salami: taneczną i barową, telewizorami LCD i minisceną.

Latem w ośrodku odbywają się kolonie i obozy. Do wyboru jest aż 25 różnorodnych pakietów tematycznych: sportowych, ekstremalnych, survivalowych, artystycznych czy inspirowanych bohaterami filmowymi. Koniec wakacji nie oznacza jednak końca przygody.

Kulka to także doskonałe miejsce na szkolną integrację, szczególnie

dla dzieci, które dopiero się poznają, bo zaczynają naukę w pierwszej klasie gimnazjum czy szkoły średniej. W obiekcie świetnie będą się bawić również uczniowie, którzy znają się nieco dłużej i chcą zacieśniać swoje więzi. Znakomite warunki do tego zapewniają zielone szkoły. Nauczyciele nie muszą martwić się o program dla swoich podopiecznych. Wystarczy, że wybiorą gotową ofertę lub skomponują ją z propozycji ośrodka. Dostępne zajęcia to, m.in. warsztaty lego, taneczne, zumba, fitness, karaoke, nauka murowania, ognisko z animatorem. W zacieśnianiu więzi pomogą gry terenowe jak zabawa w szyfrantów, poszukiwaczy skarbów, lotników, a nawet zombie. Nie brakuje zajęć edukacyjnych. Uczestnicy mogą spotkać się z przedstawicielem ciekawej profesji, poznać alfabet Morse'a, przeprowadzić eksperymenty z fizyki i chemii, stworzyć witraż i wiele innych. Wśród propozycji są również zajęcia rozwijające

umiejętności społeczne i takie, które będą procentować w przyszłości, m.in. z publicznych występów, panowania nad emocjami, szybszego czytania i ćwiczenia pamięci, wyglądu i prezentacji.

Jeśli uczestnicy po tak intensywnie spędzonym czasie nadal będą głodni emocji, można skorzystać z dodatkowego programu fakultatywnego i wybrać się, np. na poligon albo spływ Krutynią. W ofercie są też wycieczki do okolicznych miast, m.in. Olsztyna czy Mikołajek.

– Zielone szkoły to doskonała okazja dla nauczycieli, żeby spojrzeli na swoich uczniów z innej perspektywy i sprawdzili jak sprawują się w nietypowych okolicznościach. A dla dzieci szansa na zacieśnienie więzi z kolegami, naukę współdziałania i zdobycie przydatnych umiejętności – podsumowuje Wojciech Śmieszek.

www.kulka.mazury.pl

fot. Bartosz Cirut »

PERKOZ *Lekcje z natury*

Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy ZHP „Perkoz” znajduje się w miejscowości Waszeta niedaleko Olsztynka. Miejsce jest przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jest tu całoroczny, dwukondygnacyjny obiekt hotelowy dla 160 osób oraz pole namiotowe dla 150 osób z zapleczem sanitarnym. Na terenie ośrodka znajduje się świetlica, wiata wypoczynkowa, stołówka, boiska do piłki nożnej i siatkowej, kąpielisko z pomostem, przystań oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego i rowerów.

– ZHP to organizator wypoczynku dla dzieci z wieloletnią tradycją – mówi Norbert Kardahs, kierownik „Perkoza”. – Mamy instruktorów z ogromnym doświadczeniem i bardzo różnorodną ofertę, która pomaga rozwijać zainteresowania najmłodszych i rozbudza w nich ciekawość świata. Harcerzom proponujemy obozy, biwaki, kursy czy zimowiska, podczas których nie tylko świetnie się bawią, ale też doskonalą swoje umiejętności i zdobywają kolejne stopnie. Z myślą o nauczycielach i uczniach przygotowaliśmy zielone szkoły i fascynujące

zajęcia edukacyjne, które pozwalają im porównać to, o czym czytają w książkach z rzeczywistością. Mają znakomitą okazję, żeby zobaczyć różne gatunki zwierząt czy roślin w naturalnym otoczeniu.

Opiekunowie mogą skomponować najbardziej dogodny program dla ich grupy. Wśród proponowanych aktywności są, m.in.: biegi na orientację, zajęcia z przetrwania, budowanie szałasów, rozniecanie ogniska, wydobywanie złota, strzelanie z łuków, zjazd na tyrolce, gra w paintballa, spływy kajakowe, wyprawy rowerowe.

Ich uzupełnieniem są lekcje na świeżym powietrzu prowadzone przez doświadczonych pedagogów. To, np. wycieczka z leśniczym, który opowie, jak rozróżniać typy lasów, zajęcia o ekosystemie. Uczestnicy mogą wcielić się w rolę pszczelarzy i geologów. Prowadzą również obserwacje ornitologiczne, w Gospodarstwie Rybnym w Swaderek poznają gatunki ryb, a w oczyszczalni ścieków w Olsztynku, sprawdzają jak zmniejszyć zanieczyszczenie wód.

Ośrodek udostępnia też swoją terenową bazę nauczycielom do prowadzenia własnych zajęć. Do ich dyspozycji jest ogródek dydaktyczny z kolekcją roślin, lapidarium z minerałami i ska-

mieniałościami, automatyczna stacja meteorologiczna, umożliwiająca wykonywanie pomiarów. Mogą korzystać ze ścieżki dydaktycznej, z Pracowni Przyrodniczej wyposażonej w sprzęt do obserwacji, m.in. mikroskopy, lornetki, teleskopy astronomiczne, a także z pracowni komputerowej, zbiorów multimedialnych i bibliotecznych. Z pewnością niezapomniane będą lekcje w łodzi żaglowo-wiosłowej z sondą tlenową – termiczną, czepaczami, konduktometrem, sonarem, busolami, lupami i tablicami dydaktycznymi.

– Działalność ekologiczna Perkoza była wielokrotnie wyróżniana. W roku 2009 otrzymaliśmy statuetkę Najlepszego Usługi Turystycznej Województwa, a w roku 2014 certyfikat i prawo korzystania ze znaku Produkt Warmia Mazury. Zdobyliśmy również wyróżnienie w konkursie EKO-LIDER Warmii i Mazur – opowiada Norbert Kardahs. – Dla nas jednak największą nagrodą jest zadowolenie naszych młodych gości, którzy dobrze się bawią, a przy okazji uczą się szacunku do przyrody.

www.perkoz.zhp.pl

fot. arch. OS-W ZHP „Perkoz”

POD LIPAMI **Camp Mazury**

Ośrodek Pod Lipami to komfortowy obiekt położony na skraju urokliwej miejscowości Lidzbark Welski, na terenie parku krajobrazowego. To miejsce idealne na pobyty grup dzieci i młodzieży. – Nasza działalność jest nastawiona na najmłodszych gości – mówi Paweł Byliński, właściciel. – To z myślą o nich stworzyliśmy rozbudowaną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną. Wiemy, że dla rodziców ich pociechy to największy skarb, dlatego całą dobę czuwa nad nimi profesjonalna kadra. Nasz obiekt to 3,5 hektara pozytywnych emocji!

Od liczby atrakcji może się zakręcić w głowie. Jedną z największych jest basen zewnętrzny, w którym można się pluskać przy pięknej pogodzie. Na terenie obiektu jest też park linowy, ścianka wspinaczkowa, tor quadowy. Można pojeździć na segwayu, spróbować swoich sił w zorbingu i jego wodnej odmianie, wybrać się na strzelnicę, pograć w paintballa, powalczyć w strojach sumo, pojeździć na rowerach. Do dyspozycji są też boiska do piłki nożnej,

siatkowej, hokeja na trawie, badmintonu, koszykówki, plenerowe stoły do tenisa, 9 torów do minigolfa, plac zabaw. W sali multimedialnej można obejrzeć film, w dyskotekowej rzucić się w wir tańców, a w salach świetlicowych i dydaktycznych przeprowadzić ciekawe zajęcia.

Latem ośrodek jest bazą kolonii Camp Mazury. W sezonie 2016 uczestnicy mogą wcielić się w Zdobywców Przygód. Dowiedzą się, np. jak określić swoje położenie w terenie, wezmą udział w biegu patrolowym. Pakiet Zdobywcy Talentów jest idealny dla małych artystów. Będą gotować, fotografować, malować i tańczyć. Zdobywcy Sportu – Active spróbują swoich sił w wielu różnorodnych dyscyplinach grupowych i indywidualnych. Zdobywcy Sportu – Active Piłka Nożna przejdą profesjonalne treningi na murawie. A Zdobywcy Techniki będą projektować, budować i testować wynalazki własnego autorstwa.

Ośrodek tętni życiem również po wakacjach. Dzieje się to za sprawą zielonych szkół. Pakiet Aktywny Junior jest skierowany do najmłodszych uczestników, czyli przedszkolaków i uczniów klas 1–3 szkół podstawowych, którzy przede wszystkim uczą się pracy

w grupie. Aktywny Uczeń to program wyzwalaający ducha pozytywnej rywalizacji, m.in. podczas wspólnego budowania tratwy czy walki gladiatorów. Aktywny Biwak obejmuje intensywny blok zajęciowy, np. przeciąganie liny, skoki w workach, wspinanie na ściankę. Aktywny Dzień to pobyt trwający siedem godzin, który zawiera największe atrakcje ośrodka. Integracyjny Wrzesień i Aktywny Wrzesień to pakiety dla szkół, które chcą realizować własny program. Do ich dyspozycji jest infrastruktura sportowo-rekreacyjna oraz świetlice i sale, gdzie można organizować lekcje według autorskich scenariuszy.

– Nasz ośrodek jest także świetnym miejscem na organizację innych wydarzeń adresowanych do dzieci, m.in. turniejów, konkursów szkolnych, warsztatów artystycznych – wyjaśnia Paweł Byliński. – Wystarczy się do nas zgłosić, a zadamy o to, aby wszystko przebiegało perfekcyjnie.

www.podlipami.mazury.pl

fot. arch. „Pod Lipami” Camp Mazury

/

ZAGRODY EDUKACYJNE, czyli nauka i zabawa na wsi

*Skąd się bierze mleko? Czy każda krowa jest fioletowa?
Co było pierwsze: jajko czy kura? Te i setki innych dociekliwych
pytań słyszą właściciele zagród edukacyjnych od swoich gości.
A ci mają prawo pytać o wszystko, ponieważ zazwyczaj są
przedszkolakami lub uczniami szkół podstawowych i jeszcze...
nie wstydzą się zadawać pytań.*

Kadzidłowo, fot. arch. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Zagroda edukacyjna to propozycja poznawania poprzez bezpośrednie doświadczenie i samodzielne działania – poprzez wykonywanie prac w wiejskim gospodarstwie, obcowanie z pełną gamą kolorów, kształtów, dźwięków, zapachów i smaków. Każda z zagród proponuje zindywidualizowany program edukacyjny zgodny z profilem gospodarstwa, a także współgrający z pasjami jego gospodarzy. Oferta obejmuje pokazy i warsztaty aktywnie angażujące zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe. Zajęcia odbywają się w trakcie wizyt jednodniowych lub dłuższych pobytów z noclegami.

Funkcjonowanie zagród edukacyjnych to przykład twórczej gospodarki opartej na wiedzy. Młodzi goście odwiedzający te miejsca uczą się, jak wygląda życie na wsi, poznają zwierzęta hodowlane, uczestniczą w wytwarzaniu żywności czy pomagają przy niektórych pracach rolniczych. Sami gospodarze odnoszą z tego tytułu szereg korzyści – osiągają dodatkowe dochody, promują swoje produkty, zyskują nowe perspektywy rozwoju.

”

Dla wielu małych klientów przyjazd do nas to jedyna możliwość, żeby w czasie lekcji, za pełnym przyzwoleniem nauczyciela, bezkarnie się wybrudzić, nakarmić krowę, pogłaskać królika czy własnoręcznie upiec chleb

”

Obecnie w naszym regionie dzieci, ich rodzice i nauczyciele mają do dyspozycji jedenaście zagród edukacyjnych, działających nie tylko w czasie roku szkolnego, ale również w wakacje.

– Dla wielu małych klientów przyjazd do nas to jedyna możliwość, żeby w czasie lekcji, za pełnym przyzwoleniem nauczyciela, bezkarnie się wybrudzić, nakarmić krowę, pogłaskać królika czy własnoręcznie upiec chleb – zaznacza Elżbieta Kobus, właścicielka Zagrody Edukacyjnej KAMEZ z Wawroch

koło Szczytna. – W wakacje gościmy całe rodziny, które wspólnie poznają „mleczną drogę” czy chodzą „po tropach Smętka”. Szczegółów nie zdradzę, ale rodzinom gwarantujemy dobrą zabawę, a uczniom i nauczycielom – jedyną w swoim rodzaju lekcję przyrody, smaku i historii.

Każda z zagród działających na Warmii i Mazurach może się poszczycić własną, niepowtarzalną ofertą i specyfiką.

for. arch. Gospodarko Agroturystyczne Kamez

Farma Mazurska MASURENHOF

Celem prowadzonych tutaj zajęć jest przybliżenie dzieciom pracy w gospodarstwie, umożliwienie im poznawania zwierząt: krów, owiec, koni, kur, psów i kotów, a także zwrócenie uwagi na różnorodność środowiska naturalnego oraz konieczność jego ochrony. Dla chętnych przewidziane są warsztaty pieczenia chleba. Można tutaj nauczyć się także dojenia kóz i spróbować ich mleka. Oryginalną propozycją jest... poznanie żab – dowiadując się o ich roli w środowisku, różnorodności i metodach ochrony, dzieci uczą się szacunku do tych pożytecznych stworzeń.

.....
Farma Mazurska MASURENHOF
Szarejki 14, 19–300 Elk
www.masurenhof.pl

Mazurska Ekozagroda CICHE WODY

Przyjeżdżający tutaj goście zaznajamiają się z korzyściami płynącymi z hodowli owiec w gospodarstwie ekologicznym. Uczą się karmić zwierzęta, strzyc je

i przygotowywać wełnę do filcowania. Ciekawym elementem zajęć praktycznych dotyczących produkcji roślinnej jest udział w przygotowaniach do zimy w gospodarstwie rolnym. Dzieci uczestniczą również w wykopkach ziemniaków, kiszeniu kapusty czy żniwach.

.....
Mazurska Ekozagroda CICHE WODY
Węzówka 19, 11–606 Budry
www.cichewody.pl

ZIOŁOWA DOLINA

W związku z tym, że gospodarstwo specjalizuje się w produkcji i sprzedaży herbat ziołowych, prowadzi również programy edukacyjne związane z zielarstwem. Dzieci uczą się rozpoznawać poszczególne gatunki roślin i własnoręcznie przygotowują zielniki. Gospodarze proponują także ciekawe warsztaty związane ze znaczeniem lasu w życiu człowieka i zwierząt, zakończone spływem barką po największej rzece regionu Łynie.

.....
ZIOŁOWA DOLINA
Wilimowo 10A, 11–041 Olsztyn
www.ziolowa-dolina.pl

Gospodarko Agroturystyczne KAMEZ

Podstawowym atutem tutejszej oferty jest jej autentyczność. Dzieci uczestniczą w życiu gospodarstwa, mają bezpośredni kontakt ze zwierzętami i wykonują razem z właścicielami różnorodne prace, np. karmią krowy i próbują je doić, uczą się piec chleb. Podczas spacerów po okolicy poznają historię Mazur, a szczególnie wsi Wawrochy uwiecznionej w powieści Melchiora Wańkowicza.

.....
Gospodarko Agroturystyczne
KAMEZ
Wawrochy 36, 12–100 Szczytno
www.kamez.eu

ZIOŁOWY DZBANEK

Na terenie gospodarstwa znajduje się budynek stylizowany na chatę zielarską, dysponujący pełnym wyposażeniem do zajęć, a także wiata z pięcioma kołami garncarskimi i piecem do wypalania ceramicznych figurek i ozdób. Podczas proponowanych zajęć goście przygotowują również ziołowy papier czerpany, produkują syropy i nalewki ziołowe, »

fot. www.shutterstock.com

wykonują z tkanin słowiańskie lalki motanki oraz tworzą kompozycje florystyczne z naturalnych surowców roślinnych.

ZIOŁOWY DZBANEK

Sąpy 20, 14–420 Młynary

www.facebook.com/ziolowydzbanek

OGRODY MARKIEWICZ

Na nietypowe gospodarstwo składa się kompleks tematycznych ogrodów pokazowych. Prezentowane są tutaj różne style ogrodów, m.in. śródziemnomorski, skalny, wiejski, nowoczesny. Dzięki wytyczonym ścieżkom edukacyjnym można podziwiać m.in. ciekawe gatunki roślin: katalpy, tulipanowce, złotokapy oraz różnorodność form żywopłotowych. Dzieci na pewno zainteresuje pierwsza w regionie Motylarnia, w której odbywają się obserwacje motyli i zajęcia związane z ich życiem. Dorośli mogą wziąć udział m.in. w warsztatach urzą-

dzania miniogrodu w donicy, projektowania rabaty czy malowania na szkło.

Ogrody MARKIEWICZ

Marcinkowo 33A, 11–700 Mrągowo

www.ogrodymarkiewicz.pl

Agroturystyka TRZY ŚWIERKI

Prowadzone w gospodarstwie zajęcia promują przede wszystkim świadomość ekologiczną i konsumencką oraz dziedzictwo kultury materialnej wsi, tj. tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej. Podczas warsztatów goście mają możliwość osobistego „ukręcenia” smakowitego sękacza, uczą się rozpoznawać zioła, poznają historię regionu, zwiedzają Puszczę Romincką, próbują prac na tarze i wyrabiać masło w bojce. Zimą gospodarze zapraszają na łyżwy i narty biegowe.

Agroturystyka TRZY ŚWIERKI

Galwecie 48, 19–500 Gołdap

www.trzyswierki.dt.pl

Mazurska Izba Regionalna przy Agroturystyce POD ŚWIERKIEM

Niewielkie muzeum gromadzi dawne sprzęty, meble, stroje, dokumenty, fotografie oraz zapiski, mające na celu przybliżanie odwiedzającym tradycji i kultury dawnych mieszkańców ziemi mazurskiej. W gospodarstwie znajduje się również „Bartoszowa Zagroda”, w której można spotkać tradycyjny drób wiejski, ptactwo ozdobne i kozę Rózię, a także zobaczyć typowy ogródek wiejski oraz sad. Właściciele proponują warsztaty, dzięki którym dzieci poznają dawną modę czy tajniki kuchni regionalnej, przygotowując np. cytrynową maślanekę.

Mazurska Izba Regionalna
przy Agroturystyce POD ŚWIERKIEM
Marcinkowo 31, 11–700 Mrągowo
www.agro-podswierkiem.jasky.pl

fort. arch. Zajazd Tusinek

WPPHU VITALIS

Właściciele ekofarmy przygotowali dla gości programy związane z wytwarzaniem żywności ekologicznej. Dzieci mogą doić krowy i kozy, a następnie własnoręcznie robić serki oraz piec chleb. W ofercie są też zajęcia botaniczne na pobliskich łąkach oraz poznanie bydła rzadkich ras: galloway, highlander, aubrac. Dodatkowymi atrakcjami w gospodarstwie mogą być przejażdżki koniem huculskim oraz oglądanie lam, osiołków i mułów.

WPPHU VITALIS

Zastawno 37, 14-420 Młynary
www.vitalis.elblag.pl

Zajazd TUSINEK

Proponowane tutaj programy edukacyjne skupiają się przede wszystkim na przetwórstwie rolnym, produkcji roślinnej i poznawaniu tradycyjnych zawodów. Dzieci uczestniczą w pro-

dukcji sera i masła, poznają warzywa i zioła rosnące w ogrodzie. Ciekawe wykłady i zajęcia praktyczne dotyczą odchodzących w niepamięć zawodów: stolarza, tkaczki, kowala i pszczelarza. Nietypową atrakcją są warsztaty związane z historią wydobywania bursztynu na Kurpiach i lekcja w kopalni.

Zajazd TUSINEK

Kolonia 2, 12-114 Rozogi
www.tusinek.com.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne ZIELONA DOLINA

XIX-wieczny dom mazurski o konstrukcji ryglowej (tzw. mur pruski), zabytkowa drewniana stodoła oraz wiekowy sad jabłoniowy tworzą doskonałą oprawę proponowanych zajęć. Gospodarze zapraszają gości do wspólnego pieczenia chleba i podglądania życia miejscowych ptaków. Uczestnicy zajęć mają też możliwość smakowania

świeżych jaj, chleba z pieca, innych tradycyjnych wiejskich wyrobów oraz pachnących jabłek prosto z sadu.

Gospodarstwo Agroturystyczne ZIELONA DOLINA

Marcinkowo 11, 11-700 Mrągowo

„Powiedz mi, a zapomnę, pokaż mi, a zapamiętam, pozwól mi zrobić, a zrozumieć” – kto by pomyślał, że motto Konfucjusza przyczyni się do rozwoju kolejnych ciekawych produktów turystycznych. Zachęcamy do podglądania, smakowania, doświadczenia i zabawy w zagrodach edukacyjnych na Warmii i Mazurach. Pełną ofertę Sieci Zagród Edukacyjnych w regionie można znaleźć na www.zagrodaedukacyjna.pl.

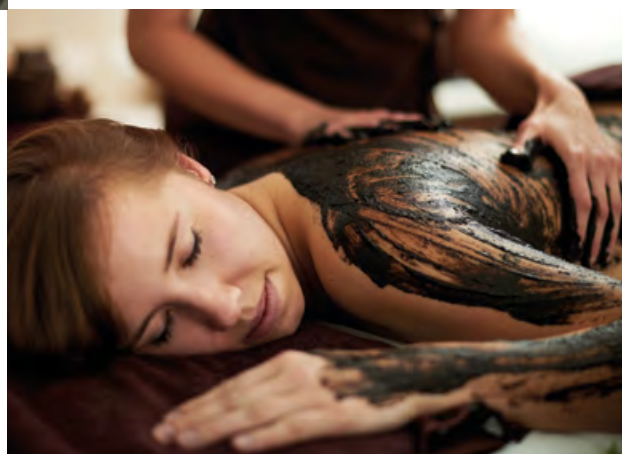
Więcej na www.mazury.travel

Opracowanie: Agnieszka Wojciechowska
i Agnieszka Majewska

WYPOCZYNEK z pasją

Termy Warmińskie to niezwykle urokliwe miejsce, w którym łatwo odpocząć, a jednocześnie nie da się nudzić. Obiekt powstał z pasji do Warmii. Do klimatu, który towarzyszy temu regionowi, zapachu, który unosi się w powietrzu oraz niezwyklej ciszy w zakątku sosnowego lasu. Odpoczną tu wszyscy ci, którzy cenią sobie spokój i ciszę, jak również osoby lubiące rekreację i sport.

Aktywnie na ziemi i w wodzie

Termy Warmińskie to miejsce stworzone z myślą o aktywnym, zdrowym wypoczynku obfitującym w szereg atrakcji wodnych i lądowych. Kompleks sportowo – rekreacyjny podzielony jest na dwie części – sportową i relaksacyjną. W części sportowej można skorzystać z pełnowymiarowego basenu pływackiego, basenu wielozdaniowego czy z sezonowej zewnętrznej dzikiej rzeki. W tej części znajduje się także mnóstwo atrakcji dla dzieci. Dla najmłodszych przygotowano specjalny basen z urządzeniami do zabawy, m.in.: kanał dla statków, grzybek wodny, fontanny czy armatki wodne. W części relaksacyjnej odwiedzający mogą skorzystać z basenu

witalnego z leżankami wodnymi, wodospadem i dyszami masującymi, terapeutycznego basenu solankowego, basenu hipertermicznego i całorocznego basenu zewnętrznego. Czas spędzony w Termach ucieszy także miłośników aktywnego spędzania czasu w plenerze. Na terenie obiektu znajduje się Centrum Aktywności Zewnętrznych z rozległymi terenami zielonymi. Odwiedzający mogą skorzystać ze ścianki wspinaczkowej, parku linowego, boiska sportowego lub wypocząć nad brzegiem jeziora, które w letnie dni zaprasza do kąpeli.

wSPAniałe SPA

Położenie z dala od miejskiego zgiełku, pachnące sosnowe lasy i czyste lustra wody sprzyjają odnowie ciała i ducha.

Naturalne receptury kosmetyków bazujące na wyselekcjonowanych składnikach, m.in.: wodzie termalnej, błocie, żurawinie, ziołach czy przyprawach korzennych, pobudzają zmysły i dają oczekiwane efekty. W SPA można korzystać z szerokiego wachlarza zabiegów na ciało oraz masaży. Kąpiele ciepłe, odprężające masaże i peelingi czy sauny sosnowe o umiarkowanej wilgotności to tylko niektóre z propozycji. Nowych form odprężenia dostarczają także rytuały spa, które pozwalają zadbać o ciało, odnaleźć harmonię i rozkoszować się wspaniałymi doznaniem. W saunarium Term Warmińskich codziennie o stałych porach odbywają się aromatyczne rytuały saunowe. Seanse prowadzone są przez wykwalifikowanych saunamajstrów, którzy dbają o to, by w saunie panowała

odpowiednia atmosfera, podkreślona pożądaną nutą zapachową. Wśród propozycji Term Warmińskich znajdują się, m.in. Czekoladowa Fantazja, Słodka Pokusa czy Owocowe Doznania. Zależnie od inwencji saunamajster może uatrakcyjnić gościom czas poprzez różnego typu działania np. masaż ciała za pomocą witek brzoźowych lub, jak w przypadku seansów VIP, serwując poczęstunek z soczystych owoców, mrożonych napojów czy eukaliptusowych cukierków. Tych, którzy chcą zostać na dłużej, Termy Warmińskie oferują wygodne i urządzone z wielką dbałością o szczegóły bardzo przestronne jedno – i dwupoziomowe apartamenty. Piękne widoki rozpościerające się z okien i tarasów niosą ukojenie i relaks dla ciała i ducha, a komfortowe wnętrza sprzyjają odpoczynkowi.

O Termach Warmińskich

Termy Warmińskie są pierwszym ośrodkiem termalnym zlokalizowanym na północy Polski, w Lidzbarku Warmińskim. Obiekt termalny w wyjątkowy sposób łączy wysoki standard usług hotelowych z bogatą ofertą SPA. To doskonałe miejsce do wypoczynku i relaksu, zarówno dla tych, którzy aktywnie uprawiają sport, jak i dla tych, którzy mają ochotę na chwilę wytchnienia od codzienności. Obiekt składa się z części sportowej i rekreacyjnej, w której korzystać można z szeregu atrakcji wodnych. Są to m.in. baseny, zjeżdżalnia multimedialna z efektami świetlnymi i akustycznymi, hydromasaże, bicze wodne, a także strefa saun. W hotelo-

wym SPA czeka na gości szeroka paleta zabiegów. Jest to w 100 procentach naturalny ośrodek SPA. Wszelkie zabiegi bazują na składnikach naturalnych m.in. wodzie termalnej, leczniczym błocie, żurawinie, ziołach czy przyprawach korzennych.

Więcej na:

www.termywarminskie.pl
www.facebook.com/termywarminskie
tel. +48 89 670 99 61 / +48 517 246 704

/
fot. Piotr Ratuszyński

PARKI KRAJOBRAZOWE *Warmii i Mazur*

Region Warmii i Mazur wyróżnia się w skali kraju i Europy różnorodnością i bogactwem środowiska naturalnego, którego fundamentem jest niezwykle zestawienie form przyrody nieożywionej i ożywionej. Na przestrzeni lat podjęto szereg działań, których wspólnym mianownikiem jest ochrona tych cennych terenów. Jednym z nich są parki krajobrazowe, które swym zasięgiem obejmują tereny wyróżniające się szczególnymi cechami i wysoką wartością przyrodniczą oraz dużymi walorami estetycznymi, historycznymi lub kulturowymi. Działania parków wspierane są finansowo przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Rzeka Krutynia, fot. Waldemar Boura

Na Warmii i Mazurach znajduje się osiem parków krajobrazowych, z czego pięć leży w całości na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Obszary te są istotną formą ochrony przyrody, gdzie człowiek i natura współistnieją ze sobą.

Każdy z parków jest zupełnie inny. Wśród nich najstarszy i największy w Polsce – Mazurski Park Krajobrazowy, który utworzono w 1977 roku. Jest też najmłodszy – Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej, który jest jednocześnie najbardziej wysunięty na północny – wschód województwa. Różnorodność występujących na terenach parków dodatkowych form ochrony przyrody jest ogromna. Znajdują się tu liczne rezerваты, pomniki czy też obiekty

historyczne. Zapraszamy do odwiedzenia tych wyjątkowych miejsc na Warmii i Mazurach.

Mazurski Park Krajobrazowy

Utworzony w 1977 roku Mazurski Park Krajobrazowy rozciąga się na powierzchni 536 km² – to największy park w województwie warmińsko-mazurskim. Ukształtowanie terenu oraz bogactwo i różnorodność świata roślin i zwierząt, obfitość lasów, torfowisk, jezior i wód płynących sprawiają, że każdy odnajdzie tu nie tylko idealne miejsce do wypoczynku, ale i do obcowania z przyrodą. Aktualna infrastruktura Mazurskiego Parku Krajobrazowego to m.in. ścieżki przyrodnicze i szlaki rowerowe o łącznej dłu-

gości ponad 150 km, a także ułatwiające poznawanie świata przyrody wieże do obserwacji ornitologicznych, kładki oraz pomosty. Niebywałą atrakcją na terenie parku jest uznawany za najpiękniejszy w Polsce i najpopularniejszy w Europie szlak kajakowy rzeki Krutyni. Siedziba dyrekcji MPK mieści się w zabytkowym budynku we wsi Krutyń. Przy niej funkcjonują Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Kulturowej „Stodoła Mazurska” z Muzeum Przyrodniczym oraz Ośrodek Okresowej Rehabilitacji Bocianów.

Mazurski Park Krajobrazowy

Krutyn 66, 11-710 Piecki
telefon: (+48) 89 742 14 05,
fax: (+48) 89 742 14 05,
e-mail: mpk@warmia.mazury.pl
krutyn@mazurskipark.pl
Biuro czynne w godz. 7.30–15.30

Głaz Wilhelma, fot. Natalia Dorushina

Welski Park Krajobrazowy, fot.

Mosty w Stańczykach, fot. Teresa Rydzewska

Łoś, fot. Krzysztof Głowczyński

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej położony jest na Pojezierzu Litewskim, w północno-wschodniej części kraju. Przeważającą część jego obszaru pokrywają lasy Puszczy Rominckiej. Dzięki borealnej świerczynie na torfie puszcza zyskała miano polskiej tajgi. Piękne torfowiska oraz meandrujące rzeczki dodają jej osobliwego uroku. Puszcę zamieszkują niemal wszystkie gatunki zwierząt chronionych oraz zwierzyny łownej, w tym: łosie, jelenie, sarny, rysie oraz wilki. Miłośnicy spokoju znajdą na tym terenie wymarzone warunki do wypoczynku i poznawania piękna nieskażonej przez cywilizację przyrody. Malownicze krajobrazy sprawiają, że

Puszcza Romincka jest doskonałym miejscem do pieszych, rowerowych i narciarskich wędrówek. Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej obfituje w liczne atrakcje turystyczne, takie jak zabytkowe mosty kolejowe, dawne pałace i parki, przedwojenne cmentarze ewangelickie oraz unikatowe głazy Wilhelma II, będące świadectwem kultury myśliwskiej tego kompleksu leśnego.

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej – Żytkiemy

ul. Szkolna 1, 19-504 Dubeninki
tel./fax (+48) 87 615 97 27
e-mail: pkpr@warmia.mazury.pl
Biuro czynne w godz. 7.30–15.30.

Welski Park Krajobrazowy

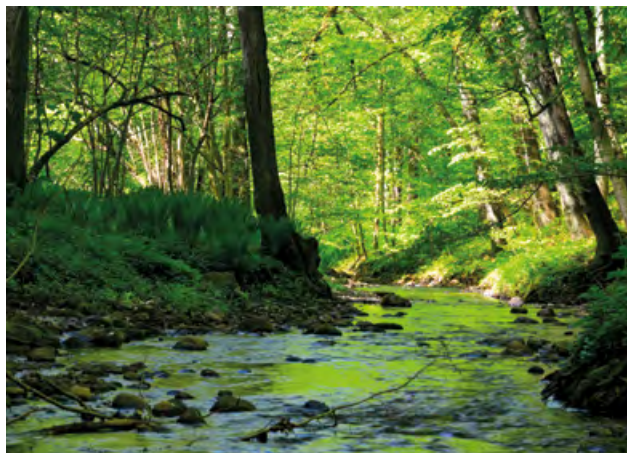
Welski Park Krajobrazowy został utworzony dla ochrony terenów związanych z rzeką Wel – przede wszystkim jej malowniczej doliny oraz licznych jezior, przez które przepływa. W najbardziej interesującym krajobrazowo rezerwacie Piekiełko występuje rzeźba terenu charakterystyczna dla pogórza. Kajakarz może zmierzyć się tam z rwącym nurtem i licznymi naturalnymi przeszkodami, a piechur efektowny odcinek może podziwiać ze ścieżki biegnącej stromymi zboczami jaru. Teren parku, bogaty w harmonijny krajobraz kulturowy to fragment peryferyjnych okolic dawnych Prus Zachodnich. Wykształciła się tu unikatowa gwara lubawska, niestety już »

Święty Kamień, fot. Zygmunt Gawron

Żurawie na jesiennym noclegowisku, fot. Maciej Rodziewicz

Rezerwat Dolina Stradanki, fot. Zygmunt Gawron

Jezioro Jeziorak, fot. Andrzej Stachurski

coraz rzadziej słyszana. Muzeum Etnograficzne w siedzibie parku przypomina o dziedzictwie kulturowym regionu. Zainteresowani Ziemią Lubawską, jej historią i mozaiką pól, alei przydrożnych i wsi ze średniowiecznym rodowodem, odnajdą wiele sposobów na ciekawe spędzenie wolnego czasu. Mieszkańcy za to mogą cieszyć się z zamieszkiwania w jednym z najcenniejszych i niezadeptanych przez turystów terenów tej części Polski.

Welski Park Krajobrazowy

Jeleń 84, 13–230 Lidzbark

tel. (+48) 23 698 10 36

tel. kom. 664 321 513

e-mail: welskipk@wpk.idsl.pl

welskipark@welskipark.pl

Biuro czynne w godz. 7.30–15.30

Muzea w siedzibie parku

czynne w godz. 9.00–15.00

Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej

Wysoczyzna Elbląska leżąca na północy Polski nad Zalewem Wiślanym, pomiędzy Elblągiem a Fromborkiem, pokryta lasami, w których królują wiekowe buki, zachwyca pięknymi, podobnymi do górskich krajobrazami. To kraina, której urozmaicona rzeźba terenu zaskakuje nawet wytrawnych wędrowców. Spotykają się tu dwa żywioły: woda i ziemia. Tutaj odnalazły swoje miejsce do życia rośliny i zwierzęta, gdzie indziej rzadko spotykane. To wreszcie tu przyrodzie udało się zachować do dzisiaj swoje pierwotne, w wielu miejscach nienaruszone ręką człowieka, piękno. Zielone zbocza wysoczyzny porastają obszerne

kompleksy lasów mieszanych: kwaśne buczyny niżowe, żyzne buczyny pomorskie, grądy typowe i zboczowe, a także łągi i olsy.

Park Krajobrazowy

Wysoczyzny Elbląskiej

Elbląg, ul. Bohaterów Westerplatte 18

tel./fax: (+48) 55 611 45 90

e-mail: pkwe@warmia.mazury.pl

Biuro czynne w godz. 7.30–15.30

Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego

Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego swoim zasięgiem obejmuje najcenniejszy pod względem przyrodniczym obszar Pojezierza, w tym najdłuższe w Polsce

Muflony na Wzgórzach Dylewskich, fot. Andrzej Stachurski

jezioro Jeziorak (27,5km). Posiada on połączenia z systemem Kanału Elbląskiego. Oprócz Jezioraka w granicach parku oraz jego otuliny znajdują się 43 jeziora, pięknie wkomponowane w krajobraz, z których trzy są rezerwatami przyrody: rezerwat „Jasne” obejmujący jeziora Jasne i Luba z przylegającym ciągiem torfowisk wysokich, rezerwat „Czerwica” – utworzony w celu ochrony kolonii kormorana czarnego, rezerwat „Jezioro Gaudy” – obejmujący jezioro Gaudy oraz przylegające do niego strony wschodniej bagna. Przyroda parku jest niezwykle cenna, dlatego też znajdują się tutaj aż trzy obszary chronione w ramach Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych „Natura 2000”. Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego można zwiedzać, poruszając się znajdującymi się na tym terenie szlakami turystycz-

ny. Przebiegają one przez ciekawe przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo zakątki gmin Iława, Zalewo, Susz i Stary Dzierzgoń.

.....
**Zespół Parków Krajobrazowych
Pojezierza Iławskiego
i Wzgórz Dylewskich**
Zalewo, Jerzwałd 62
tel./fax: (+48) 89 758 85 27
e-mail: zpk@warmia.mazury.pl
Biuro czynne w godz. 7.30–15.30

Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich

Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich swoimi granicami obejmuje zachodnią, najwyższą część Garbu Lubawskiego – zwanego też Wzgórzami Dylewskimi

(najwyższe wzniesienie – Góra Dylewska – 312m n.p.m.). Należą one do najbardziej urozmaiconych morfologicznie obszarów Pojezierza Chełmińskiego – Dobrzyńskiego, a także do najwyższych wzniesień w województwie warmińsko – mazurskim. Na Górze Dylewskiej znajduje się wieża widokowa umożliwiaiąca oglądanie przepięknej panoramy wzgórz. Na obszarze parku znajdują się trzy rezerwaty przyrody: „Jezioro Francuskie” – obejmujące śródlądne jezioro położone w pobliżu Góry Dylewskiej, „Dylewo” – rezerwat chroniący buczynę pomorską, „Rzeka Drwęca” – rezerwat chroni wody rzeki Drwęcy, jej dopływy i jeziora, przez które przepływa. W dorzeczu Drwęcy obserwuje się występowanie wielu gatunków ryb typowych dla wód o charakterze podgórskim, jak i nizinnym, głównie: pstrąga, łosiosa, »

troci i certy. Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich pokryty jest rozległą siecią oznakowanych, niezwykle atrakcyjnych szlaków turystycznych.

**Zespół Parków Krajobrazowych
Pojezierza Iławskiego
i Wzgórz Dylewskich**

Zalewo, Jerzwałd 62

tel./fax: (+48) 89 758 85 27

e-mail: zpk@warmia.mazury.pl

Biuro czynne w godz. 7.30–15.30

Brodnicki Park Krajobrazowy

Brodnicki Park Krajobrazowy całym swym obszarem wchodzi w skład „Zielonych Płuc Polski”. Jego charakterystyczną cechą jest występowanie naturalnych zbiorowisk torfowiskowych, szuwarowych i wodnych. Flora parku cechuje się dużym bogactwem i różnorodnością gatunków. Na jego terenie znajduje się 45 jezior, z czego sześć z nich ma powierzchnię ponad 100 ha. Wody Brodnickiego Parku Krajobrazowego należą do najczystszych w regionie. Naliczono blisko 130 gatunków ptaków gnieźdzących się na terenie parku, w tym sokoła wędrownego. Poznawanie uroków Brodnickiego Parku Krajobrazowego umożliwiają liczne szlaki turystyki pieszej, rowerowej oraz kajakowej.

Brodnicki Park Krajobrazowy

Grzmieca, 87–312 Pokrzydowo

tel.: (+48) 56 493 94 50

fax.: (+48) 56 493 90 98

e-mail: bpark@post.pl

Górzeńsko – Lidzbarski Park Krajobrazowy

Górzeńsko – Lidzbarski Park Krajobrazowy cechuje wielka różnorodność przyrodnicza. Żyje tu ponad 950 gatunków roślin naczyniowych, wśród nich wiele objętych ochroną gatunkową, zagrożonych wyginięciem. Prowadzone na terenie parku badania potwierdziły

obecność dużej różnorodności mchów oraz porostów, wśród nich rzadko występującą, będącą „certyfikatem czystości powietrza”, brodaczkę pospolitą. Równie bogata jest tu fauna. Licznie występują łosie, jelenie, sarny, dziki, bobry, wydry, a spośród ptaków: bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny, bąk, derkacz, kania czarna i ruda, żuraw, błotniak stawowy, łąkowy i zbożowy i wiele innych. Przez teren parku przebiega zachodnia granica obszaru występowania orzechówki i jarząbka. Znajdziemy tu 7 rezerwatów przyrody oraz 34 pomniki przyrody, wśród których najpopularniejszy jest szacowany na 500 lat „Dąb Rzeczpospolitej” o obwodzie 664 cm i wysokości 34 m. Cały obszar znajduje

się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”.

Górzeńsko – Lidzbarski

Park Krajobrazowy

Czarny Bryńsk 1, 87–320 Górzeńsko

tel.: (+48) 56 494 58 14

(+48) 23 698 35 24

fax: (+48) 56 621 73 10

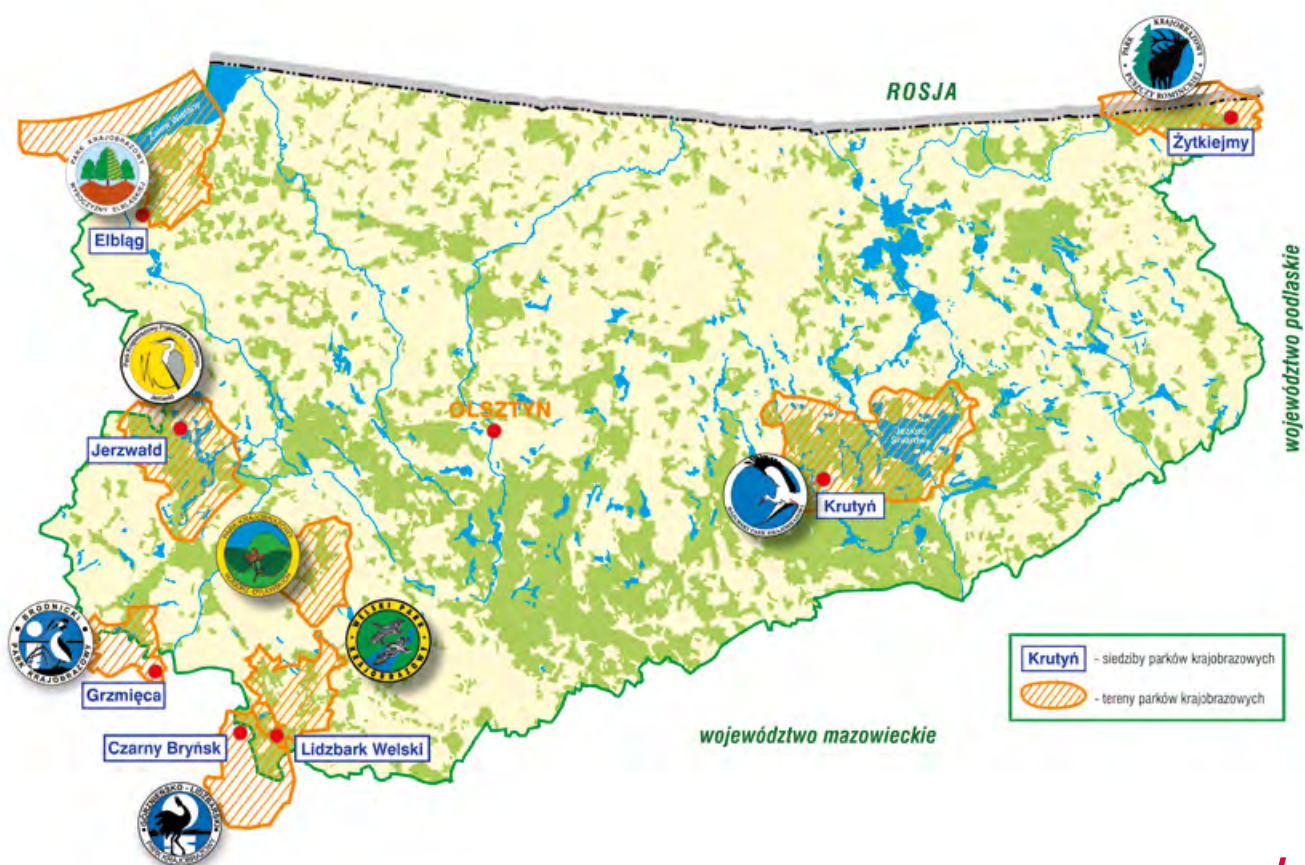
e-mail: glpgorzno@wp.pl

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych parków krajobrazowych Warmii i Mazur znajdują Państwo na stronie internetowej: www.parki-krajobrazowewarmiimazur.pl

Zebrat Grzegorz Siemieniuk

Krajobraz Wzgórz Dylewskich, fot. Andrzej Stachurski

ROZMAITOŚCI REGIONALNE

Miody Wowka, fot. Jakub Obarek

Słodycz bez wyrzutów sumienia

Gospodarstwo pasieczne Miody Wowka prowadzone jest przez rodzinę Wowk od 1981 roku. Może się poszczycić kilkoma pasiekami stałymi, które położone są na czystych terenach pogranicza warmińsko-mazurskiego, co gwarantuje najlepszy pożytek, z którego czerpią pszczoły, a co za tym idzie najsmaczniejsze charakterystyczne miody odmianowe oraz wielokwiatowe. Każdy rok w pszczelarstwie jest inny,

więc miody tej samej odmiany mogą się różnić barwą czy posmakiem. Pszczoły zbierają pożytek od końca maja do sierpnia, a pasieki, z których pochodzi miód, usytuowane są w miejscach, gdzie występuje rzepak, lipa czy kwiaty. W ofercie znajdują się miody: rzepakowy, wielokwiatowy, lipowy i nektarowo-spadziowy. Istnieje możliwość zakupu poprzez stronę internetową gospodarstwa.

Cena: od 17 zł
www.miodywowka.pl

WOWKA
CUD MIÓD Z WARMII

Maść do latania, fot. www.cudnemanowce.pl

Sery zagrodowe z Koziej Farmy, fot. www.koziafarma.pl

Maść do latania w wersji współczesnej

Maść do latania naprawdę kiedyś istniała, nie służyła jednak do smarowania miotły, ale do wywoływania „odlotów”, czyli narkotycznych wizji. W tłuszczu rozpuszczone były halucynogenne substancje roślinne. Profesor Stanisław Czachorowski we współpracy z kucharzem olsztyńskiej restauracji Cudne Manowce, stworzył współczesną wersję maści do latania na bazie smalcu z gęsi, ziół, cebuli i jabłka. W tej wersji nie wywołuje już ona halucynacji, a jest jedynie rozkoszą podniebienia.

Cena: od 8,90 zł
www.cudnemanowce.pl

Sery zagrodowe z Koziej Farmy

Kozia Farma Złotna produkuje przepyszne sery zagrodowe z koziego mleka: krótko dojrzewające sery podpuszczkowe, śmietankowe twarożki z pasteryzowanego i niepasteryzowanego mleka, kozie sery solankowe, wędzone, a także kefir i jogurty. Na Koziej Farmie zarówno gospodarze, jak i zwierzęta żyją zgodnie z naturą i rytmem pór roku. Skutkuje to tym, że sery czy jogurty mogą się nieznacznie różnić smakiem w zależności od tego, czym w danym okresie żywią się kozy. A mają one całkowitą swobodę – wychodzą na łąki, kiedy chcą, czasem oddalają się od gospodarstwa na znaczne odległo-

ści. Ideą Koziej Farmy jest powrót do czystej, nieskażonej chemią zdrowej żywności. Realizowana jest ona już od etapu uprawy roślin, poprzez karmienie zwierząt zdrową, niepryskaną, ekologiczną karmą. Dzięki temu szczęśliwe kozy z farmy dają wspaniałe mleko, z którego robione są pyszne sery. Lista miejsc, gdzie można kupić te pyszności, znajduje się na stronie internetowej farmy.

Cena: od 6 zł
www.koziafarma.pl

Dania regionalne

Dziedzictwo Kulinarne
Warmia Mazury Powiśle

for. www.shutterstock.com

Zupa pokrzywowa pełna witamin

Zupa pokrzywowa, carpaccio z pstrąga i inne dania na bazie tradycyjnych receptur, podbijają podniebienia gości. Wszystkie potrawy w Gościńcu Pod Dębem położonym w Wilimach koło Biskupca są przygotowywane wyłącznie ze świeżych, lokalnych produktów. Powstają z produktów pochodzących od okolicznych dostawców: rolników i przedsiębiorców. Autorką i pomysłodawczynią potraw, które zawojowały podniebienia gości jest Bożena Kuśmierczyk-Przytupa. Jedną z takich potraw jest oryginalna i niezwykle zdrowa zupa pokrzywowa. Jest pyszna, bardzo prosta w przygotowaniu, a przy tym zawiera mnóstwo witamin i mikroelementów. Do jej przygotowania poza głównym składnikiem potrzeba tylko śmietany, bulionu warzywnego, jajka i przypraw.

Cena: 8 zł.

Gościniec Pod Dębem
Wilimy 5, Biskupiec
www.gosciniexpoddebem.pl

for. arch. Restauracji z Zielonym Piecem

Pstrąg w ziołach z Zielonego Pieca

Restauracja z Zielonym Piecem mieszcząca się w Olsztynku należy do sieci Dziedzictwa Kulinarne Warmia Mazury Powiśle. Została też nagrodzona 1 czapką w przewodniku Gault&Millau. Do przygotowania serwowanych dań używa się tu produktów wytwarzanych przez regionalnych producentów, zwracając szczególną uwagę na sposób uprawy i hodowli.

Podstawą menu jest kuchnia polska, znajdziecie w nim kilka domowych zup, różne rodzaje pierogów, zawsze świeże ciasta oraz kompot. Zmienia się też ono wraz z porami roku. Danie szczególnie polecanym jest pstrąg w ziołach serwowany z sałatą w sosie firmowym i pieczonymi ćwiartkami ziemniaków.

Cena: 43 zł

Restauracja z Zielonym Piecem
ul. Floriana 1, 11-015 Olsztyn
www.zielonypiec.pl

for. arch. Pracowni Cukierniczej

Kroczek lody naturalne

W małej pracowni Państwa Kroczek wytwarzane są lody mleczne, sorbety owocowe i warzywne oraz domowe ciasta. Lody oraz sorbety powstają ze świeżego mleka, śmietanki, jaj, owoców sezonowych, świeżych ziół. Szczególna waga przywiązywana jest do jakości i regionalnego pochodzenia surowców, gdyż są one głównym wyznacznikiem smaku lodów i ciast. Pracownia opiera się na wykorzystywaniu wyłącznie własnych receptur, co daje właścicielom szerokie możliwości tworzenia nowych smaków i oddawania się pasji cukiernika-rzemieślnika.

Cena: 3,50 zł/porcja

Pracownia Cukiernicza
Magdalena i Wojciech Kroczek
ul. Stare Miasto 11/16, Olsztyn

Statkiem po jeziorach

ŻEGLUGA PASAŻERSKA MIKOŁAJKI

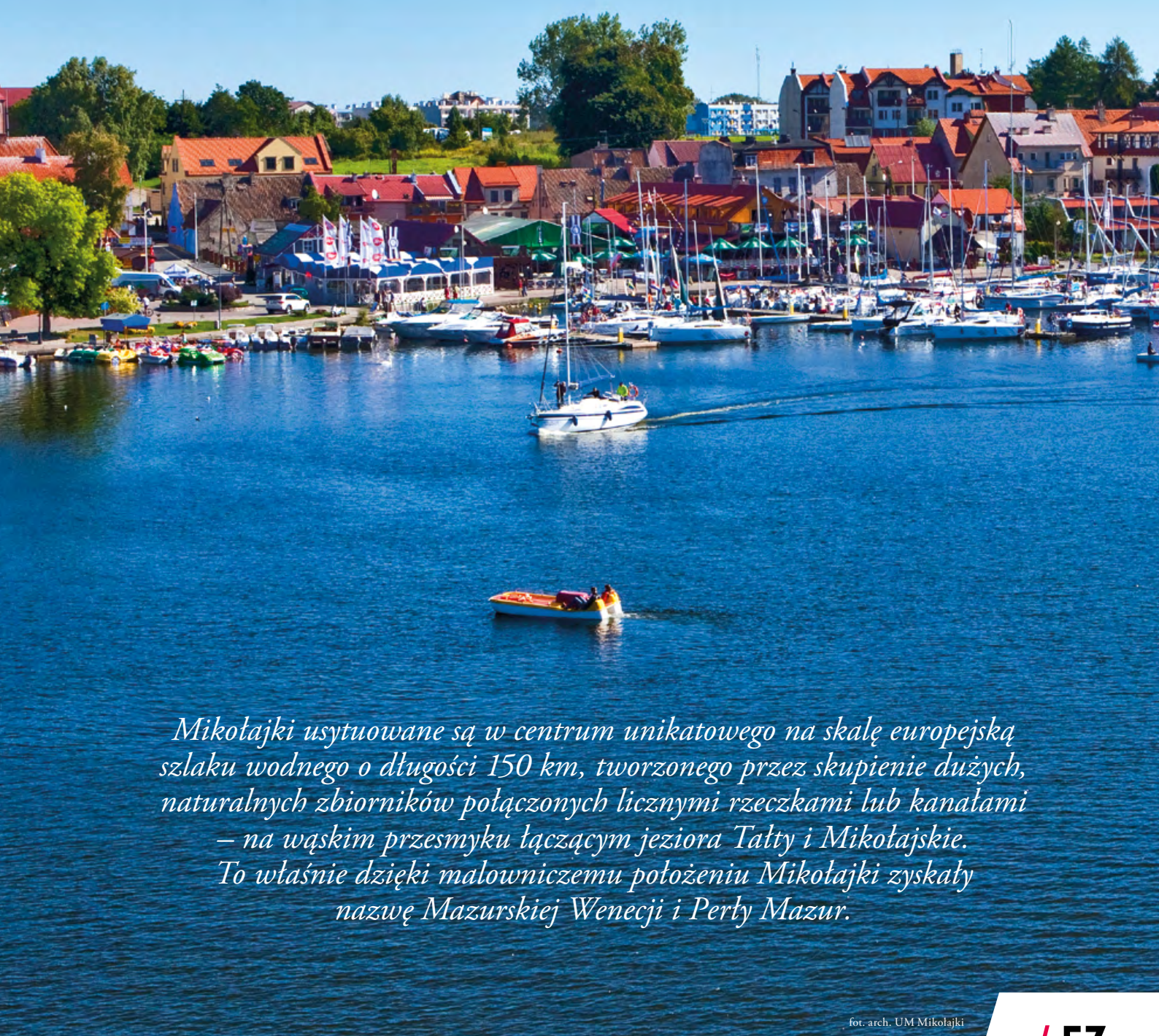
Podróż na pokładzie statku pasażerskiego hotelu Robert's Port **** Lake Resort & SPA szlakiem Wielkich Jezior Mazurskich to fantastyczna przygoda, niezapomniane przeżycia, bliskie spotkania z naturą, przepiękne widoki oraz ciekawie spędzony czas z rodziną i przyjaciółmi.

Daj się oczarować fantastyczną przyrodą - przy odrobinie szczęścia ujrzysz kąpiące się przy brzegu dzikie stada koników polskich, spacerujące nadbrzeżem łosie, łabędzie i kormorany, brodzące w szuwarach czaple, a także reliktywne okazy drzew pozostałe po czasach zlodowacenia. W pamięci pozostanie malowniczy widok panoramy Mikołajek i legendarnego Króla Sielaw, który strzeże miasteczka.

MIKOŁAJKI

*Mazurska Wenecja
nie tylko dla żeglarzy*

Mikołajki usytuowane są w centrum unikatowego na skalę europejską szlaku wodnego o długości 150 km, tworzonego przez skupienie dużych, naturalnych zbiorników połączonych licznymi rzeczkami lub kanałami – na wąskim przesmyku łączącym jeziora Tałty i Mikołajskie. To właśnie dzięki malownicznemu położeniu Mikołajki zyskały nazwę Mazurskiej Wenecji i Perły Mazur.

Hotel Mikołajki, fot. arch. hotelu

Latem miasto to staje się miejscem spotkań i bazą wypadową do rejsów po okolicznych jeziorach. Są tu doskonałe warunki do uprawiania sportów motorowodnych, windsurfingu, kajakarstwa, wędkarstwa, a także jeździectwa, turystyki rowerowej i pieszej oraz wędrówek po lasach. Zimą można latać na bojerach, uprawiać narciarstwo biegowe czy wędkarstwo lodowe. Wiedzie stąd wiele szlaków turystycznych, między innymi do Łuknajna (rezerwat biosfery z niespotykanym bogactwem ptactwa wodnego) czy też do licznych rezerwatów Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

Mikołajki – to nie tylko miejscowość leżąca na Szlaku Wielkich Jezior Mazur-

skich, z nowoczesną ekomariną i wygodnym portem dla żeglarzy, ale także stolica dobrej muzyki, sportu i rekreacji. To tutaj odbywa się Rajd Polski (www.raidpolski.pl) będący eliminacją Mistrzostw Świata, jak również najbardziej znany Mazurski Festiwal Rybny „Rybkę na zdrowie”, organizowany podczas corocznych obchodów Dni Mikołajek (w roku 2016 odbędą się one w dniach 08-10 lipca).

Bogata baza noclegowa gwarantuje, że odpoczną tutaj zarówno miłośnicy obcowania z naturą, wybierając jedno z gospodarstw agroturystycznych, jak i osoby ceniące wygodę i wysoki standard, spędzając wakacje w jednym z licznych hoteli.

W promieniu zaledwie kilku kilometrów od Mikołajek znajduje się szereg miejsc unikalnych pod względem flory lub fauny. Miasto sąsiaduje z terenami Mazurskiego Parku Krajobrazowego, chroniącego bogactwo i różnorodność świata roślin i zwierząt, obfitość lasów, torfowisk, jezior i wód płynących. Bogactwo parku to m.in.: ponad 60 jezior, w tym największe jezioro w Polsce – Śniardwy, rzeka Krutyń (www.mazurypttk.pl) uznana za jeden z najciekawszych szlaków kajakowych w Europie, ok. 850 gatunków roślin naczyniowych, bogata fauna i ponad 200 gatunków ptaków, 11 rezerwatów przyrody, w tym rezerwat biosfery – jezioro Łuknajno.

Atrakcje w okolicy Mikołajek

Park Dzikich Zwierząt w Kadzidłowie

Można tam zobaczyć zwierzęta występujące w mazurskiej kniei – jelenie, sarny, łosie, wilki, bobry, żurawie oraz inne, rzadko występujące gatunki.

.....
www.kadzidlowo.pl

Stacja Badawcza PAN w Popielnie

W stacji prowadzone są badania m.in. nad dziko żyjącym tarpanem, jeleniem i bobrem. Część stada tarpanów żyje na wolności w lesie na półwyspie.

.....
www.popielno.pl

Stacja Badawcza Instytutu Parazytologii PAN w Kosewie (Ferma Jeleniowatych)

Placówka prowadzi badania nad zwierzętami jeleniowatymi. Na terenie fermy można zobaczyć: jelenie szlachetne, daniele, muflony, sarny, koniki polskie, koniki Przewalskiego oraz egzotyczne jelenie Milu.

.....
www.kosewopan.pl

Rezerwat na jeziorze Łuknajno

Łuknajno jest największym skupiskiem łąbiedzia niemego w Polsce, liczącego w okresie przelotów do 2.500 ptaków. Licznie występują tu łyski, perkozy: dwuczube, rdzawoszyje, zauszniaki i perkozki, kaczki krzyżówki i rzadkie w Polsce hełmiatki. W przybrzeżnych szuwarach i trzcinowiskach występują: wodnik, kokoszka wodna, kureczka nakrapiana, z czapli: bąk, bączek i czapla siwa.

Kadzidłowo, fot. arch. WMROT

Farma jeleniowatych w Kosewie Górnym, fot. Zaneta Steiner

Spyły rzeką Krutynią, fot. arch. Mazury PITK

»

KALENDARZ WYBRANYCH IMPREZ SEZON 2016

Maj

- 26.05. – 28.05.2016
Długi weekend z Wioską Żeglarską w Mikołajkach,
koncerty: Mirek kowal Kowalewski, Szantaż, Anker
miejsce: Wioska Żeglarska w Mikołajkach

Czerwiec

- 04.06. – 05.06.2016
II regaty eliminacyjne do Żeglarskiego Grand Prix Mikołajek
miejsce: Wioska Żeglarska w Mikołajkach

Lipiec

- 30.06. – 03.07.2016
Lotos 73. Rajd Polski, eliminacje Mistrzostw Świata
- 08.07. – 10.07.2016
Dni Mikołajek, wystąpią m.in. Mesayah, Stare Dzwony
miejsce: Plac Wolności w Mikołajkach
- 09.07.2016
IX Mazurski Festiwal Rybny „Rybkę na zdrowie”
miejsce: Plac Wolności w Mikołajkach
- 10.07.2016
Turniej Siatkówki Piłkowej o Puchar Burmistrza Miasta Mikołajki
miejsce: plaża miejska w Mikołajkach
- 16.07. – 17.07.2016
III regaty eliminacyjne do Żeglarskiego Grand Prix Mikołajek
miejsce: Wioska Żeglarska w Mikołajkach
- 16.07.2016
Wielkie otwarcie Kładki dla pieszych na jeziorze Mikołajskim
pokaz illuminacji świetlnych, pokaz laserowy
miejsce: Plac Wolności i nabrzeże przy Al. Kasztanowej
- 23.07.2016
Zawody Strong Man; miejsce: Plac Wolności
- 30.07. – 31.07.2016
XXXVII Festiwal Szantowy; miejsce: amfiteatr, Wioska Żeglarska

Sierpień

- 05.08. – 07.08.2016
V Festiwal „Skrzypce pod żaglami”
miejsce: parafia pw. Matki Bożej Różańcowej, Ewangelicko
- 06.08. – 07.08.2016
Regaty o Puchar Prezesa PZZ,
IV regaty eliminacyjne do Żeglarskiego Grand Prix Mikołajek
miejsce: Wioska Żeglarska w Mikołajkach
- 12.08. – 14.08.2016
XXIII Żeglarskie Otwarte Mistrzostwa Polski Dziennikarzy
miejsce: Wioska Żeglarska
- 19.08. – 21.08.2016
Górolsko Baciarka na Mazurach
z Regionalnym Zespołem Pieśni i Tańca Ondraszek ze Szczyrku
miejsce: Plac Wolności, Pl. Handlowy w Mikołajkach
- 27.08. – 28.08.2016
40. Rajd Kormoran
miejsce: tor rekreacyjno – sportowy w Mikołajkach

for. arch. UM Mikołajki

for. arch. UM Mikołajki

for. arch. UM Mikołajki

POLECAMY WYPOCZĄĆ W:

Hotel Mikołajki
www.hotelmikołajki.pl

Hotel Gołębiowski
www.golebiowski.pl

Hotel Roberts Port
www.hotel-port.pl

Hotel Amax
www.hotel-amax.pl

Stacja Wodna Ach Mazury
www.achmazury.pl

**Ośrodek Wypoczynkowy
Wagabunda**
www.wagabunda-mikołajki.pl

PARK WODNY TROPIKANA

Hotel Golebiewski

Zapraszamy do Parku Wodnego Tropikana

Atrakcje :

- * basen sportowy * basen rekreacyjny z falą *
- * basen letnio - zimowy * basen rzeka * basen szkolny *
- * brodzik dla dzieci * **sauny:** parowa i suche o nutach zapachowych: świerku, eukaliptusa, ziół alpejskich * jaskinia solna *
- * tężnie solankowe * zjeżdżalnia "cebula" * zjeżdżalnia 3-torowa *
- * piaskownica * deszczownica * siłownia *
- * **wanny jacuzzi:** borowinowe, jodowo-bromowe, morskie *

W okresie letnim :

- * basen sportowy * basen letnio-zimowy z hydromasażami *
- * basen rekreacyjny z biczami wodnymi * brodzik dla dzieci *
- * piaskownica * taras słoneczny z leżakami *
- * 2 boiska do siatkówki plażowej *

Zapraszamy codziennie w godz. 8.00-21.00

Hotel Golebiewski, ul. Mragowska 34, 11-730 Mikołajki
+48 87 42 90 700, 701, 702 | mikolajki@golebiewski.pl | www.golebiewski.pl

Tomasz Zubilewicz

wielki miłośnik
Warmii i Mazur!

Rozmawiam z Tomaszem Zubilewiczem – pogodnym prezenterem, geografem, autorem książek o tematyce turystycznej, a przede wszystkim osobą ciekawą życia oraz wielkim miłośnikiem Warmii i Mazur!

Węgorzewo – widok z balonu wczesnym świtem, fot. Tomasz Zubilewicz

Często odwiedza Pan Warmię i Mazury? Jak zaczęła się Pana przygoda z naszym regionem?

To trudne pytanie, bo skłania mnie do wniosków dla mnie nieprzychylnych. Zdaję sobie sprawę, jak wielkim bogactwem dla nas są tereny Polski Północnej ukształtowane przez lodowiec, jak wielce interesujące są losy i aspekty historyczne tych ziem, a ja tak rzadko odwiedzam ten zakątek kraju. Pierwsze moje wspomnienia sięgają lat 70-tych poprzedniego wieku, kiedy to jako harcerz 242 WDHZ (Warszawska Drużyna Harcerzy i Zuchów) spędzałem wakacje na obozach. Każdego roku był to miesiąc spędzony w lesie wraz z paczką kolegów z klasy, gry, zabawy, przygody i barwne wspomnienia. Wyprawy po leśne runo, noce w szałasie poza obozem, dziki blisko naszych namiotów czy piesze rajdy po okolicznych miejscowościach. To wszystko pozostaje w głowie do dzisiaj. Z przyjemnością przeglądam wirtualne mapy Warmii i Mazur, przypominam sobie wspólne zdjęcia, odwiedzam miejsca, jeziora, miasta, gdzie bywałem przed

laty. Jedne z najwspanialszych wakacji spędzonych nad jeziorami to rok 1992 i moja praca przez cały sezon w ośrodku wypoczynkowym w Spychowie na południu Mazur. Upalne dni, mecze siatkówki z drużyną pola namiotowego, wieczorne wspólne oglądanie meczy reprezentacji na Igrzyskach Olimpijskich w Barcelonie i srebrny medal naszej drużyny. Do dzisiaj spotykają mnie w Warszawie urlopowicze z tamtego roku i przypominają owe wakacje. Jeśli tylko czas pozwala, to zawsze podążam na Mazury lub Warmię przez Spychowo, tylko i wyłącznie po to, by zatrzymać się w lesie, spojrzeć na jezioro i pooddychać leśnym powietrzem. Ośrodek wypoczynkowy istnieje do dzisiaj!

Co na Warmii i Mazurach najbardziej Pana fascynuje?

Jako geograf uważam, że największym skarbem Warmii i Mazur jest rzeźba terenu. Lodowiec (dzięki Ci Najwyższy, że czasem klimat się oziębia), który formował ten obszar pozostawił po sobie niesamowicie zróżnicowaną rzeźbę

terenu, wiele zagłębień bezodpływowych, wijące się w nieprzewidywalny sposób małe rzeki i strumienie. I to wszystko jest możliwe do zaobserwowania na niewielkim obszarze i pozostaje do odkrycia. Rzecz niepojęta, biorąc pod uwagę olbrzymie obszary leśne i uroczym położone miejscowości. Często podążam do Gdańska i jeśli mam odrobinę wolnego czasu, celowo wybieram trasę „krajową siódemką” tylko po to, by po raz kolejny spojrzeć na wzniesienia morenowe i jeziora w okolicach Woli Rychnowskiej, a przy okazji zatrzymać się na zupę rybną w Ostródzie (przyp. red. – w restauracji Trattoria La Riva w Hotelu Willa Port – www.willaport.pl), a drugiego rybnego dania skosztować w Pasłęku (przyp. red. – Smazalnia Okoń – www.smazalnia-okon.pl)

Historia to drugi ważny powód, dla którego trzeba odwiedzić ten zakątek Polski. Na szczęście jeszcze nie wszystko zostało opisane, każdy mój pobyt wnosi coś nowego. II wojna światowa od kilku lat przyciągała moją uwagę, ale od kilkunastu miesięcy przeglądam także »

Piramida w Rapie - mimo słonecznej pogody w tym miejscu kryje się wiele tajemnic.
fot. Tomasz Zubilewicz

Most oborotowy w Giżycku, fot. Tomasz Zubilewicz

informacje związane ze średniowieczem. Koncentruję się na miejscach związanych z Mikołajem Kopernikiem i na tym, co dobrego na tych ziemiach zdziałali Krzyżacy. Podczas moich „podróży pogodowych” spotkałem wielu zapalonych historyków, którzy stale odkrywają nowe fakty i ciekawostki. Z wielkim zapałem opowiadają o tym przed kamerą. Rozmawiam z nimi także długo po tym, jak już zakończymy nadawanie prognozy. Te rozmowy mogą trwać tygodniami. Dlaczego?

A czy wiesz Drogi Czytelniku, że obrotowy most w Giżycku mimo, że mamy już XXI, nadal jest obsługiwany ręcznie poprzez kręcenie korbą. 50 lat temu ówczesne władze zdecydowały się na napęd elektryczny. Drgania konstrukcji ważącej ponad 100 ton doprowadziły jednak do zniszczeń w nadbrzeżu. Od 1993 roku ponownie most obracany jest siłą mięśni ludzkich.

Z kolei polski malarz Julian Fałat przez kilka lat był nadwornym malarzem Cesarza i Króla Wilhelma II i opisy-

wał jego osiągnięcia podczas polowań w Puszczy Romnickiej. To wyjątkowe miejsce, a drzewostan puszczy budzi podziw. Jeśli do tej pory tam nie byliście, to czeka was jeszcze wiele doznań.

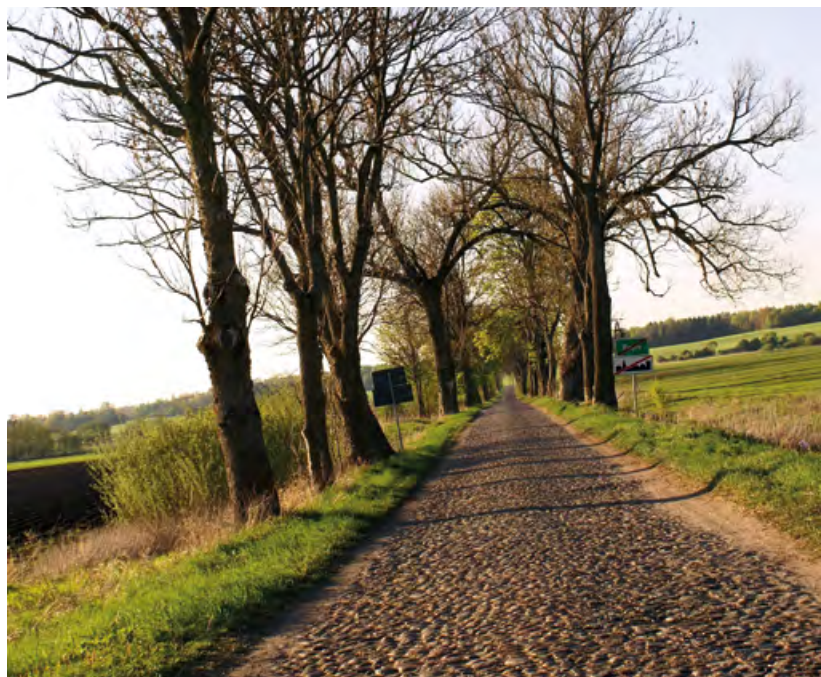
W Puszczy Romnickiej spędzałem także czas na obozie harcerskim w 1976 roku. Pamiętam jak po nocach słuchaliśmy na warcie radiowych doniesień z Olimpiady w Montrealu i kibicowaliśmy drużynie Kazimierza Górskiego. Każdego ranka nocny wartownik stawał się najważniejszym źródłem informacji sportowych dla całego obozu.

Czy są jakieś miejsca, atrakcje, produkty związane z naszym regionem, które szczególnie Pan lubi i polecałby odwiedzającym tę krainę turystom?

Zdecydowanie, bez zastanowienia polecam kanał łączący Ostródę z Elblągiem. 11,5 godziny spędzone na tej trasie to idealna okazja do wypoczynku oraz zapoznania się z cechami mazursko-warمیńskiego krajobrazu, poznania

historii tych ziem, ale przede wszystkim do podziwiania chyba jedyne go na świecie zabytku sztuki hydrotechnicznej w postaci pochylni. Zaskakujące jest to, że tak mało polskich turystów rusza tym wodnym szlakiem. A cały kanał to według mnie jedna z największych atrakcji turystycznych w Polsce! Niektóre pochylnie zasilane są prądem z turbin wodnej – to przykład, jak wykorzystywano siłę natury dla potrzeb ludzkich i to w XIX wieku. Kto jeszcze nie płynął tym wodnym szlakiem, niech koniecznie zabierze ze sobą mapy, aparat fotograficzny i lornetkę. Przygoda nie do zapomnienia! (piszemy o tym na str. 72-73)

Jako mieszkaniec dużego miasta polecam czynny wypoczynek w ciszy i spokoju na spływach kajakowych. Bobry, ptaki, ryby, motyle, całkiem dobrze rozplanowana sieć wypożyczalni kajaków, brak stresu, pośpiechu i czasem brak zasięgu telefonii komórkowej – to elementy wypoczynku dla mnie najważniejsze. Trasy wodne mają jeszcze jeden inspirujący akcent – zawsze chcemy zobaczyć, co jest za najbliższym meandrem rzecznym – to jest

Warmińsko-mazurskie drogi gdzieś Was doprowadzą – bez względu na pogodę, fot. Tomasz Zublewicz

ten element, który sprawia, że ciągle chce nam się wiosłować i płynąć dalej. Jednej, konkretnej ulubionej trasy nie mam, choć w ubiegłym roku pozytywnie zaskoczyłam mnie rzeka Łyna, przepływająca również przez Lidzbark Warmiński. Zawsze wrzucając kajak na wodę mam nadzieję, że najlepsze chwile są przede mną.

**I na koniec – nie może zabraknąć pytania związanego z pogodą!
W czasie jakiej pogody Warmia i Mazury urzekają Pana najbardziej?**

Nie ma to żadnego znaczenia. O każdej porze roku jestem w stanie coś nowego zauważyć. Każda pora roku jest atrakcyjna. Ale szczególnie pamiętam jeden mój zimowy pobyt. W sobotę zjechaliśmy ekipą telewizyjną do Mikołajek. Następnego dnia mieliśmy nadawać prognozę pogody z Okartowa podczas zawodów bojerowych. Po południu wybrałem się na spacer po mieście, zobaczyć co nowego, zrobić kilka zdjęć, nasycić się kuchnią mazurską. Pamiętam, że gdy wychodziłem z hotelu świeciło słońce, ale wieczorem zaczął padać

marznący deszcz, a kiedy po powrocie do hotelu wychodziłem z sauny za oknami było już biało. Przeszedł „froncik” atmosferyczny, będzie o czym mówić w prognozach – pomyślałem sobie. Następnego dnia wyjeżdżaliśmy do Okartowa jeszcze przed wschodem słońca, a dokoła było biało, wszędzie nieskazitelna biel. Służby drogowe jeszcze nie odśnieżyły dróg, wszystkie domy, drzewa, ogrodzenia obsypane śniegiem, podwórza jeszcze nieodsnieżone, znaki drogowe pozalepiane białą pokrywą. Jechaliśmy przez bielutkie drogi, nie znając nazw miejscowości, przez które przejeżdżaliśmy. Tylko z obrazu GPS wiedzieliśmy, że gdzieś na prawo od nas jest jezioro. I pierwsze promienie wschodzącego słońca. Gdyby ktoś chciał kręcić film o rajach zimową porą, powinien wtedy być w tym miejscu razem z nami.

Dla takich chwil i pięknych krajobrazów warto wstawać do pracy nawet o 5:30. Życie jest piękne!

Rozmawiała Justyna Szostek

TRADYCJE PIWOWARSKIE

Rosanke

Woda, to najpopularniejszy napój na świecie, zaraz za nią plasuje się herbata, ale czy wiecie, co znajduje się na trzecim miejscu podium? Tym napojem jest piwo, które jest zarazem najstarszym produkowanym alkoholem świata, a Warmia ma także swoją tradycję i swoje piwo. Jest nim historyczny styl Rosanke.

W dawnych czasach o świeżą i nieskażoną wodę nie było łatwo, dlatego też od zarania dziejów ludzie warzyli piwo. Dlaczego? Ponieważ piwo dzięki swoim właściwościom, czyli kwasowemu odczynowi, zawartości alkoholu i dodatkowi chmielu, który ma właściwości bakteriobójcze, było środowiskiem niesprzyjającym do rozwoju bakterii. Mikroby, które mogły spowodować poważne, a nawet śmiertelne choroby. W każdym mieście, na każdym zamku, we dworze czy karczmie warzono złoisty trunk. Przywilej warzenia piwa, ze względów finansowych, był pożądanym przez wielu i reglamentowany przez władców. Piwo tradycyjnie warzono z udziałem słodów jęczmiennych i pszenicznych oraz z dodatkiem chmielu, który jest składnikiem bardzo istotnym, ale do dzisiaj – wbrew powszechnej

opinii – używa się go jako przyprawy, w ilości takiej, jak pietruszki do rosółu lub koperku do ziemniaków.

Nie posiadając odpowiedniej technologii utrzymywania niskich temperatur, które są potrzebne podczas fermentacji, piwo warzono i fermentowano w oparciu o pory roku, gdy temperatury były niskie i sprzyjały wytwarzaniu chmielowego trunku. Sezon wytwarzania piwa na Warmii rozpoczynał się w dniu wspomnienia św. Bartłomieja – 24 sierpnia i trwał do św. Filipa i Bartłomieja – 1 maja. Pomiędzy tymi miesiącami roku temperatury zazwyczaj były na tyle niskie, aby fermentowane piwo nie psuło się zbyt szybko i nadawało się do dłuższego przechowywania. Problemem były gorące okresy żniw i ciężkiej pracy wykonywanej przez chłopów na polu. Akurat wtedy przypadał

okres zakazujący warzenia piwa, a zapasy z zimy bardzo często się kończyły. Ponieważ piwo to napój niezwykle – zawiera wiele witamin z grupy A, B, D, E i H, ponad 40 związków mineralnych, spory udział magnezu, fosforu i potasu, jest pożywny i pokrywa duże zapotrzebowanie na mikroelementy, szczególnie po ciężkiej pracy fizycznej – rolnicy na polach bardzo często spożywali je w celu uzupełnienia energii.

W tym celu Biskup Warmiński Szymon Rudnicki ordynacją z dnia 21 maja 1610 roku dopuścił w okresie letnim warzenie piwa na własne potrzeby przez każdego mieszkańca Warmii. Warunkiem było wytwarzanie złoistego trunku o niskiej zawartości alkoholu. Napój taki był bardzo treściwy, lekki w odbiorze, gaszący pragnienie oraz zaspokajał potrzeby ciężko pracu-

jących rolników. W ten sposób zaczęła kształtować się tradycja wytwarzania typowego dla naszego regionu piwa Rosanke. Pod koniec tradycyjnego sezonu warzelnianego w magazynach brakowało już słodów jęczmiennych, więc do wytwarzania Rosanke używano tego, co zostało – surowców słodowanych i niesłodowanych pochodzących z pszenicy, żyta, orkisz, owsa czyli tego, co było pod ręką. W okresie letnim brakowało także chmielu, więc, aby nadać piwu nieco innego charakteru i goryczki, dodawano różnorodnych ziół lub kwiatów. Nierzadko można było w nim wyczuć rumianek, nagietek, rozmaryn, pokrzywę, majeranek oraz lawendę i wiele innych aromatów. Niestety tradycja wytwarzania Rosanke na przestrzeni kolejnych stuleci zanikła i z biegiem czasu została zapomniana.

Ostatnimi laty dzięki współpracy historyków i piwowarów domowych z Polskiego Stowarzyszenia Piwowarów Domowych tradycyjne piwo warmińskie zostało odtworzone. Na podstawie pośrednich przekazów historycznych oraz wiedzy na temat historycznych sposobów warzenia piwa informacje o Rosanke zostały zgrupowane przez Pawła Błażewicza, a następnie otrzymały formę opisu stylu, którego autorem jest Daniel Duda (PSPD). Dzięki temu Rosanke stało się główną kategorią w Warmińskim Konkursie Piv Domowych. To właśnie na jej podstawie piwowarzy domowi z całej Polski stworzyli swoje interpretacje. W ten sposób Rosanke powróciło na Warmię. Obecnie historyczne warmińskie piwo warzone jest tradycyjnie w Browarze Kormoran, na podstawie zwycięskiej receptury piwowara domowego, którego piwo zostanie wybrane w konkursie warmińskim w Olsztynie przez grono sędziów piwnych. W ten sposób piwowarzy domowi, hobbyści, historycy i miłośnicy napoju chmielowego wspólnie przyczynili się wskrzeszenia tradycji regionu. Zazwyczaj Rosanke można znaleźć w długi majowy weekend. Nie przegapcie tego ciekawego piwa.

opracowanie: Artur Kamiński

RESTAURACJA

Cudne Manowce

Restauracja Cudne Manowce znajduje się w kamienicy usadowionej na średniowiecznych murach olsztyńskiej Starówki. Nazwę restauracja zaczerpnęła z wiersza Edwarda Stachury „Jak” – „jak biec do końca, potem odpoczniesz, cudne manowce, cudne manowce”.

Rustykalne wnętrze ze zdjęciami starego Olsztyna skąpane jest w dźwiękach poezji śpiewanej.

– Chcieliśmy stworzyć miejsce przyjazne, ciepłe, które przywodzi wspomnienie niedzielnego obiadu u ukochanej babci – mówi Tomasz Szmikowski właściciel restauracji – muzyka stanowi spójną całość i współgra z wystrojem oraz skłania do zwolnienia tempa i refleksji.

Restauracja nie podąża bezkrytycznie za kulinarnymi trendami i nowinkami, które zbyt często przedkładają formę ponad treść.

Za stronę kulinarną restauracji odpowiada Agnieszka Szmikowska, absolwentka Wydziału Nauki o Żywności i Żywieniu Człowieka UWM.

– Na pierwszym miejscu stawiamy na wysokiej jakości produkty i surowce pochodzące z naszego regionu – mówi Agnieszka.

Współpracują z małymi, często rodzinnymi firmami. Wśród nich znajdują się m.in.: Kozia Farma Złotna spod Morąga, Tłocznia Olejów z Włodo-

dowa, Pasieka Wowka, Gospodarstwo Ekologiczne EkoEden z Praslit, Wędzarnia Zbyszka Rolki z Małdyt, Lody Krocze i Cukiernia Moja z Olsztyna. – Większość naszych dostawców wytwarza żywność ekologiczną – dodaje Agnieszka.

Dążenie do maksymalnego skrócenia drogi z pola na stół wymaga zaufanych dostawców. W erze globalizacji zanikają podstawowe więzi oraz relacje międzyludzkie. Właściciele restauracji postanowili przed wyborem dostawcy, poznać go osobiście. – To bardzo ważne jakim jest człowiekiem. Czy to co robi jest jego pasją. Czy jest uczciwy. – wylicza Tomasz Szmikowski.

Jednym z dostawców Cudnych Manowców jest Mariusz Sekulski należący do Stowarzyszenia Warmińskich Chłopów Bosych. Mariusz wraz z żoną prowadzi ekologiczne gospodarstwo rolne w Praslitach pod Dobrym Miastem. Do restauracji dostarcza sezonowe warzywa, owoce, kwiaty oraz zioła. Realizuje również zamówienia specjalne, np. na dostawę pokrzyw (na zupę lub do lemoniady), pączków mniszka lekarskiego (do sałat, sosów, omletów) czy pieczywa na zakwasie. – Styl życia jaki prowadzi Mariusz, budzi nasz podziw i zaufanie, już po pierwszej rozmowie z nim wiedziałem, że chcę z nim współpracować – wspomina Tomasz.

Właściciele restauracji są również jednymi z członków i założycieli Stowarzyszenia Wimlandia, skupiającego osoby, których działalność zakorzeniona jest w regionie Warmii i Mazur. Celem Wimlandii jest promocja regionu przez własną działalność – gastronomiczną, turystyczną, rękodzielniczą, naukową. Członkowie spotykają się kilka razy w roku, wymieniając doświadczeniami i omawiając wspólną strategię działania. Wimlandia wydała własnym sumptem mapę, która wskazuje turystom ciekawe miejsca, których często nie znajdzie się w oficjalnych przewodnikach.

Legendarne stały się już połówki zeszyty z przepisami Babci Gerci (Gertruda Aleksandrowicz, babcia Agnieszki, zapisywała w nich dawne warmińskie receptury. Później zeszyty uzupełniała mama właścicielki restauracji – również Gertruda). To właśnie z tych zeszytów pochodzi część inspiracji do menu restauracji, takich jak: czernina z golcami, karmuska mazurska, warmińskie dzyndzałki ze skrzeczką, faworki czy przepisy na pyszne marynaty.

Restauracja słynie również z ciekawych pierogów: zielone z mazurskimi rybami, z jeleniem, gęsią czy ruskie z kozim serem i pokrzywami. – Sami opracowaliśmy przepis na zupę z pokrzyw i krem z topinambura. Topinambur zaczęliśmy nawet sami upra- »

wiać w rodzinnym gospodarstwie pod Mrągowem – mówi Tomasz właściciel restauracji.

Dzięki współpracy z prof. Stanisławem Czachorowskim z UWM opracowali współczesną wersję maści do latania – Kiedyś czarownice rozpuszczały w gęsim tłuszczu halucynogenne substancje pozyskiwane z roślin. Wtarcie takiej maści w skórę, powodowało narkotyczne wizje. Postanowiliśmy z lekkim przymrużeniem oka przypomnieć tę historię. Przygotowaliśmy smalec z gęsi z dodatkami a halucynogenne rośliny zastąpiliśmy polskimi ziołami. Najistotniejsze w naszych działaniach

było zwrócenie uwagi na tłuszcz gęsi jako jeden z najzdrowszych tłuszczów zwierzęcych (m.in. obniża poziom złego cholesterolu).

W menu restauracji znajduje się również pizza, ale nie taka jak we Włoszech... – Nasza pizza to hołd oddany warmińskiej ziemi – mąka z Reszla, pomidory z Łęgajna, wędliny z Małdyt, sery z Węgajty i z Farmy Złotnej z pod Morąga – wylicza Tomasz Szmitkowski. Do pizzy zamiast oliwy polecają olej rzepakowy tłoczony na zimno z małej tłoczni z Włodowa. – Taki olej jest dużo zdrowszy i smaczniejszy od oliwy, a możliwość wsparcia małej, lokalnej firmy

-Rylko, Jarosława Poliwko czy Gadające Dachówki (akcja malowania dachówek na rzecz odbudowy spalonej szkoły w Lamkowie). W lokalu organizowane są różnorodne koncerty – od zielonej muzyki Shannon, przez rock&roll'owego Adama Gałki, po liryczno-surrealistyczną twórczość Ani Brody. – W 2016 roku nasza scena kulturalna będzie jeszcze aktywniejsza niż w latach poprzednich – zapewniają restauratorzy.

Cudne Manowce należą do sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury i Powiśle, której celem jest pielęgnowanie tradycji kulinarnej regionu. Restauracja została wyróżniona również znakiem Produkt Warmia Mazury.

Fama o restauracji wykroczyła poza granice Olsztyna. W 2015 roku restauracja została wyróżniona przez stację telewizyjną Kuchnia+ certyfikatem Kuchnia+ Poleca. Konkurencja była bardzo silna, bo do konkursu zgłoszono ponad 2300 restauracji z całej Polski.

*fol. Marcin Zalech ODM,
arch. Restauracji Cudne Manowce*

CUDNE MANOWCE
Restauracja

ul. Chrobrego 4, 10-033 Olsztyn
www.CudneManowce.pl
tel. 89 535 03 95

dopełnia szczęścia – zapewnia Agnieszka właścicielka.

W menu nie brakuje regionalnych napitków. Są piwa z nagradzanego na całym świecie olsztyńskiego Browaru Kormoran oraz niesycone (nie poddawane obróbce cieplnej, dzięki czemu zachowują właściwości odżywcze i smakowe) miody pitne i nalewki z Mazurskich Miodów.

Restauracja Cudne Manowce to nie tylko kulinaria, ale również wspieranie lokalnej kultury i dobroczynność. W lokalu, jaki i przed nim, organizowane są koncerty i wystawy prac olsztyńskich artystów. Pod dachem restauracji gościli już prace Eweliny Przewodowskiej-

Kanał Elbląski, fot. arch. Starostwo Powiatowe w Ostródzie

W krainie KANALU ELBLĄSKIEGO

Kraina Kanału Elbląskiego to kraina położona pomiędzy Ostródą, Iławą a Elblągiem i obejmuje swym zasięgiem zarówno wyżynne, polodowcowe krajobrazy, gdzie wśród leśnych pagórków ukrywają się czyste i dzikie jeziora, jak i przywodzące na myśl Holandię równiny. Skojarzenie z Niderlandami nie jest przypadkowe.

To właśnie goszczący tu setki lat temu Holendrzy zamienili położone w depresji tereny w żyzne pola uprawne, budując labirynty rowów melioracyjnych.

Kanał Elbląski, fot. arch. Starostwo Powiatowe w Ostródzie

Do dziś, gdy mijamy położone na szlaku Kanału Elbląskiego sennie wsie i przysiółki, na każdym kroku towarzyszy nam krajobraz nieskażony przemysłem ani nawet przemysłowym rolnictwem.

Osią tego obszaru jest Kanał Elbląski, od którego kraina wzięła swoją nazwę. To on – ze swą wspaniałą hydrotechniczną infrastrukturą i malowniczym położeniem – jest magnesem, który przyciąga turystów z całego świata. Każdy z nich znajdzie tu coś dla siebie. Wodniacy mogą wybrać się w rejs statkiem pasażerskim, łodzią żaglową lub kajakiem. Rowerzyści mają do dyspozycji ponad 600 km oznaczonych szlaków, a osoby poszukujące ciszy, spokoju i wspaniałych warunków do relaksu odnajdą je w licznych miejscowościach o uzdrowskim klimacie.

Osobliwością na skalę europejską jest zespół 5 pochylni (Buczyniec, Kąty, Oleśnica, Jelenie, Całuny), po których przetacza się statki na specjalnych platformach ustawionych na szynach – stąd określenie, że statki pływają po trawie. Zastosowane w tym celu szynowe urządzenia wyciągowe napędzane są mechanicznie siłą przepływu wody. Od kanału odgałęzia się kilka szlaków

wodnych, m.in. Ostróda – jezioro Szelał Mały w Starych Jabłonkach, Ostróda – Jezioro Drwęckie – rzeka Drwęca – Wisła. Kanał łączy także jezioro Drużno z Drwęcą oraz z jeziorem Jeziorak. Z jeziora Drużno, poprzez rzekę Elbląg z Zalewem Wiślanym, a także przez Kanał Jagielloński, Nogat i Wisłę z Morzem Bałtyckim.

Od sierpnia 2011 do maja 2015 roku prowadzono gruntowną rewitalizację kanału polegającą na kompleksowej przebudowie wszystkich pięciu pochylni, umocnieniu brzegów oraz odmuleniu szlaku wodnego. W Buczyńcu powstała izba historyczna z salą multimedialną oraz ekspozycją m.in. form odlewniczych urządzeń pochylni oraz dokumentów dotyczących powstania kanału, w tym tych z oryginalnymi podpisami jego budowniczego Georga Jacoba Steenke. 29 maja 2015 roku natomiast na terenie pochylni Buczyniec nastąpiło otwarcie zrewitalizowanego kanału.

Po Kanale i jego odnogach rejsy turystyczne organizuje Żegluga Ostródzko-Elbląska, która oferuje wycieczki zarówno po pochylniach (oferta na stronie 75), śluzach, jak i rejsy spacerowe po jeziorze Jeziorak znajdującym się w Iławie oraz Jeziorze Drwęckim położonym w centrum Ostródy.

To warto wiedzieć o Kanale Elbląskim:

- najdłuższy kanał żeglowny w Polsce; jego pełna długość wynosi 84,2 m a wliczając odgałęzienia – 151,7 km.
- do wyrównywania poziomów wody służy na kanale 5 pochylni i 4 śluzy komorowe. Przed wybudowaniem pochylni planowano budowę dodatkowych 20 śluz.
- służy z największą różnicą poziomów wody jest Miłomłyn – 2,8 m, natomiast w przypadku pochylni rekord należy do pochylni Oleśnica, gdzie różnica poziomów wody wynosi aż 24,2 m.
- by statek mógł skorzystać z pochylni, jego maksymalna długość winna się zamykać w 26,8 m, a maksymalna szerokość nie może przekroczyć 3,35 m.
- Wybudowanie kanału nie było tanie. Nakłady inwestycyjne równały się wartości 77 ton złota i o 10 % przekraczały koszt budowy wieży Eiffla.
- W 1978 r. uznano go za zabytek kultury materialnej podlegającej ścisłej ochronie prawnej; Rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2011 został uznany go za pomnik historii a w 2007 r. w plebiscycie „Rzeczpospolitej” za jeden z siedmiu cudów Polski. »

Stare Miasto, fot. arch. UM Elbląg

Elbag, fot. arch. UM Elbląg

Centrum Sztuki Galeria EL – wewnątrz, fot. M. Achel

Muzeum Archeologiczne – Historyczne w Elblągu, fot. arch. UM Elbląg

Atrakcje Elbląga

Elbląg to przepięknie położone i niezwykle atrakcyjne dla turystów miasto z bogatą historią i wieloma atrakcjami. Jedną z nich jest **Bażantarnia** – piękny park leśny położony na skraju Wysoczyzny Elbląskiej, obejmujący 369 ha. Górskie cechy tego terenu, zbocza pokryte pięknym bukowo-grabowym lasem, wzgórza, strumyki, tajemnicze jary – wszystko to sprawia, że Bażantarnia jest ulubionym miejscem odpoczynku elblążan. Wytyczone szlaki zachęcają do pieszych wędrówek. W lesie i na jego obrzeżach można spotkać sarnę, jelenia, dziką, lisy. Najpiękniejszą grupę zwierząt stanowią ptaki. Na terenie Bażantarni występują wilga, sówka, dzięcioł, jastrząb, słowik, kos. Bażantarnia jest odpowiednim miejscem do uprawiania turystyki pieszej, konnej, rowerowej, a zimą leśne ścieżki świetnie nadają się do uprawiania narciarstwa biegowego. W otulinie lasu

Bażantarnia znajduje się malowniczo położona Góra Chrobrego, warto wspiąć się na ten szczyt, by podziwiać piękną panoramę Elbląga i okolic. Zimą Góra Chrobrego staje się centrum sportów zimowych – wyciągi orczykowe, oświetlony stok, trasy narciarskie opiniowane przez GOPR, trasy narciarstwa biegowego, snowpark sprawiają, że miłośnicy białego szaleństwa znajdą tu najlepsze warunki do jazdy na nartach i snowboardzie w całej Polsce północnej. Latem działa tu park linowy.

Centrum Sztuki Galeria EL mieści się w dawnym kościele poddominikańskim. Kościół był kilkakrotnie przebudowywany. W 1945 roku świątynia została poważnie uszkodzona. W latach 70., dzięki inicjatywie grupy entuzjastów, kościół został odbudowany a następnie zaadaptowany na centrum sztuki współczesnej. W 2011 roku, dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej,

wnętrze Galerii zyskało nowoczesną, dwupoziomową szklaną emporę, na której odbywają się wystawy. Niezwykle jest połączenie współczesnych eksponatów i szklanej empory z zabytkowym wnętrzem gotyckiej świątyni. Na ścianach dawnego kościoła znaleźć można kilkusetletnie epitafia, a na posadzkach leżą dawne płyty nagrobne. Współczesna oferta Galerii jest bardzo różnorodna, od typowych wystaw, poprzez przedstawienia, koncerty, festiwale, aż po performance i warsztaty.

W Muzeum Archeologiczne – Historycznym w Elblągu oglądać można ciekawe eksponaty pochodzące z dwóch stanowisk archeologicznych: starego miasta w Elblągu i dawnej osady handlowej Truso. Prowadzone od ponad 30 lat na terenie starego miasta, na niespotykaną w Europie skalę prace wykopaliskowe sprawiają, że z każdym rokiem zbiory muzealne powiększają się »

Popłyn z nami po trawie

www.zegluga.com.pl

TEL. +48 89 670 92 25

**ZEGLUGA
OSTRÓDZKO-ELBLĄSKA**

Zapraszamy na rejsy:

Elbląg - Buczyniec, Buczyniec - Elbląg
 Ostróda - Miłomłyn, Miłomłyn - Ostróda
 Ostróda - St. Jabłonki, St. Jabłonki - Ostróda
 Iława (Rejs po Jezioraku)
 oraz Malbork

www.zegluga.com.pl

Brama targowa w Elblągu, fot. M.Achrel

Stare Miasto w Elblągu, fot. M.Achrel

Zespół domów ze „Ścieżką Kościelną”, fot. M.Achrel

o tysiące kolejnych przedmiotów wykonanych z ceramiki, metalu, drewna, skóry, bursztynu, szkła itp. Niektóre z tych przedmiotów są ewenementami na skalę europejską, jak chociażby kolekcja średniowiecznych instrumentów muzycznych, znaków pielgrzymich czy tablic woskowych używanych kiedyś jako pomoc dydaktyczna. Rewelacyjne wyniki przyniosły także badania na stanowisku Truso. W VIII – X wieku nad brzegami jeziora Druzno została założona przez duńskich Wikingów faktoria handlowa. W pewnym okresie jej znaczenie w wymianie handlowej w strefie Bałtyku porównywane było z osadami Birka, w pobliżu Sztokholmu i w Hedeby, na Półwyspie Jutlandzkim. W Truso prześledzić można związki handlowe z wieloma regionami dawnej Europy a także z krajami arabskimi. Kolekcje te uzupełniają wyroby elbląskiego rzemiosła: meble, puchary z cyny itp. Stałe wystawy muzeum uzupeł-

niane są ciekawymi wystawami czasowymi i okazjonalnymi wydarzeniami – lekcjami historii, targami staroci, inscenizacjami.

Katedra pw. św. Mikołaja to jeden z najstarszych obiektów sakralnych w Elblągu. W surowym, gotyckim wnętrzu kościoła można doświadczyć tchnienia przeszłości. Na przestrzeni wieków był on kilkakrotnie przebudowywany, m.in. po wielkim pożarze, który wybuchł w kwietniu 1777 roku w następstwie uderzenia piorunu, a także po zniszczeniach spowodowanych działaniami wojennymi w lutym 1945 roku. Do ciekawszych zabytków, które oglądać można we wnętrzu monumentalnej budowli należą m.in. brązowa chrzcielnica pochodząca z 1387 roku a wykonana przez mistrza Bernhauera i ołtarze ufundowane przez cechy elbląskich rzemieślników: flisaków wiślanych, słodowników, czeladników

szewskich. Jest także figura patrona diecezji elbląskiej świętego Wojciecha. Świątynia jest również Sanktuarium Relikwii Krzyża Świętego. Z wieży katedry rozpościera się widok na panoramę miasta i okolic. Wejście na wieżę zajmuje ok. 20 minut. Wstęp wolny, punkt widokowy czynny od połowy kwietnia do połowy października.

Gdzie warto zanoćować:

Hotel Elbląg ****

www.hotelelblog.eu

Hotel Młyn Aqua SPA ***

www.hotelmlyn.com.pl

Hotel Arbiter ***

www.arbiterhotel.pl

Więcej informacji:

Informacja Turystyczna ***

Ratusz Staromiejski

ul. Stary Rynek 25, 82–300 Elbląg

tel. +48 55 239 33 77

www.turystyka.elblog.eu

Fontanna nad Jeziorem Drwęckim w Ostródzie, fot. W. Mierzejewski

Promenada nad Jeziorem Drwęckim, fot. W. Mierzejewski

Wyciąg nart wodnych w Ostródzie, fot. W. Mierzejewski

Zamek w Ostródzie, fot. W. Mierzejewski

Ostróda „Perła Mazur”

Ostróda nazwana letnią stolicą Mazur, a kiedyś nosząca dumne miano perły tej krainy, leży na wschodnim brzegu Jeziora Drwęckiego, biorącego swą nazwę od przepływającej przez akwen rzeki Drwęcy. Zwiedzając Ostródę koniecznie należy odwiedzić pochodzący z XIV w. kościół pod wezwaniem św. Dominika Savio. Z dawnego wyposażenia zachowały się jedynie kamienne chrzcielnice. Na uwagę zasługuje architektura bryły kościoła, w tym szczególnie gotycki portal drzwi wejściowych. Podążając dalej dojedziemy do ul. Sienkiewicza, gdzie mieści się kościół ewangelicki. Na wieży kościoła znajduje się punkt widokowy skąd możemy podziwiać piękną panoramę miasta. W pobliżu w neogotyckim kościele parafialnym Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny

znajduje się piękna gotycka Pieta z ok. 1400 r., pochodząca z Gietrzwałdu.

W centrum miasta znajduje się **jezioro Drwęckie**, które stanowi integralną część miasta i posiada rozwiniętą infrastrukturę. Znajduje się tu między innymi liczący **800 m wyciąg do nart wodnych, profesjonalny tor kajakarski oraz plaża miejska z wypożyczalnią sprzętu wodnego**. Na nadbrzeżu ulokowany został również **nowoczesny amfiteatr**. W sezonie letnim na jego deskach goszczą najznakomitsze polskie kabarety oraz zespoły muzyczne. Istotną atrakcją w pobliżu jeziora jest fontanna wyposażona w system audiowizualny, a jej centralnym punktem jest replika rzeźby rybaka.

Bulwarem nad Jeziorem Drwęckim można również dotrzeć do **kompleksu rekreacyjno-sportowego**, oddanego do użytku w roku 2011. Tuż obok stadionu,

znajduje się zespół parkowy – **Park Collisa**, który oferuje szereg atrakcji dla rodzin z dziećmi, m.in.: plac zabaw, linarium, boisko do siatkówki, do koszykówki, minigolf, ścianki wspinaczkowe, urządzenia do treningu siłowego. Turyści z pewnością przyciągnie **Aqua-park Ostróda** z basenem pływackim, basenami rekreacyjnymi, rwącą rzeką i saunami różnego rodzaju.

Gdzie warto zanocować:

Hotel Willa Port ****

www.willaport.pl

Hotel Platinum ****

www.hotelplatinum.pl

Hotel Sajmino **

www.sajmino.pl

Więcej informacji:

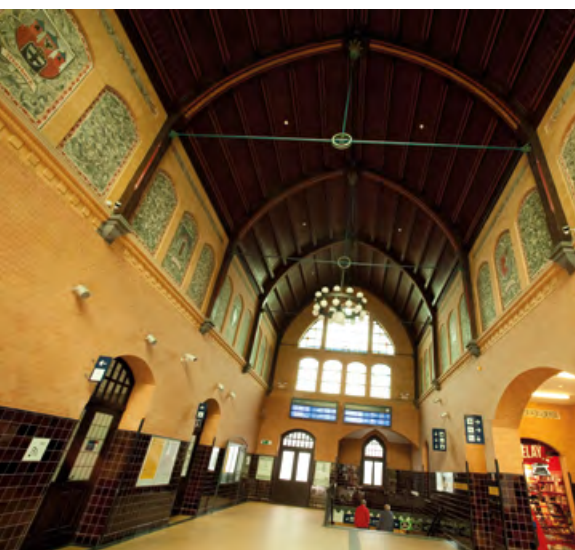
Centrum Informacji Turystycznej ***

Pl. 1000-lecia 1a, 14–100 Ostróda

tel. +48 89 642 30 00

www.mazury-zachodnie.pl

»

Dworzec PKP, fot. arch. UM Iława

Jezioro Jeziorak, fot. Michał Rohde

Iława od środka

Wielu turystów odwiedzających Iławę rozpoczyna swą przygodę na **dworcu PKP Iława Główna**. Kiedyś był to największy i najpiękniejszy dworzec w Prusach Wschodnich. W trakcie wojny dworzec nie został na szczęście zburzony. W hallu dworca zachowały się herby miejscowości, do których przed wojną można było bezpośrednio dojechać z Iławy (m.in. do Gdańska). Poczekalnia dworcowa to dawna restauracja. Jako jedyna w Iławie posiadała windę, którą dostarczano posiłki przygotowywane w piwnicy.

Starówka Iławy niestety nie miała tyle szczęścia co dworzec i została doszczętnie zniszczona po wkroczeniu czerwo-noarmistów. Ocalał jednak w części **neobarokowy ratusz**, który w 1998 roku został odbudowany i jest dziś najbardziej reprezentacyjnym zabytkiem miasta. W ratuszu można obejrzeć jeden z cenniejszych skarbów iławskich. Jest to srebrny łańcuch, który otrzymał

burmistrz Bruno Grzywacz od mieszkańców Iławy na 600-lecie nadania praw miejskich. Zanim odwiedzić muzeum w Iławie, które jest w planach włodarzy, warto się udać na **wirtualną wycieczkę historyczną**, odwiedzając portal www.ilawasprzedlat.pl.

Będąc w Iławie warto odwiedzić nieznane dla większości interesujące miejsca w okolicy, jak **ruiny zamku w Symbarku**. Ciekawostką jest to, że tuż obok miasta znajduje się jedna z dwóch w Europie i trzech na świecie **szkoła dla kapitanów statków** z torem manewrowym, na którym adepci pływają miniaturami prawdziwych jednostek. W obrębie miasta, na **jeziorze Jeziorak** (najdłuższe jezioro w Polsce oraz szóste co do wielkości) znajduje się **wyspa Wielka Żuława** (największa wyspa śródlądowa w Polsce) z relikami staropruskiego grodu. W roku 2015 otwarto nad Jeziorakiem nowoczesny **Port Śródlądowy** wraz z Aleją Żeglarską, która zlokalizowana jest na spacerowym odcinku falochronu. Wzdłuż alei znaj-

dują się pamiątkowe tabliczki, upamiętniające wybitnych żeglarzy, miłośników żeglarstwa i osoby, które przyczyniły się do popularyzacji i rozwoju sportów wodnych w Polsce i nad Jeziorakiem.

Gdzie warto zanoćować:

GrandHotel Tiffi *****

www.grandhotel.tiffi.com

Hotel Stary Tartak ****

www.starytartak.com.pl

Hotel Port 110 ***

www.port110.pl

Więcej informacji:

Biuro Informacji Turystycznej ***

ul. Niepodległości 13, 14–200 Iława

tel. +48 89 648 58 00

www.ilawa.pl

Powiatowe Centrum

Informacji Turystycznej *

ul. Chodkiewicza 5, 14–200 Iława

tel. 602 744 083

www.port-ilawa.pl

Wiadukty kolejowe Stańczyki

Rowerowa trasa turystyczna

GREENVELO

Rowerowa trasa turystyczna o nazwie Greenvelo przebiega przez pięć województw Polski z tzw. ścianą wschodnią – warmińsko-mazurskie, podlaskie, lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie. Liczy ona łącznie około 2.000 kilometrów. W części poprowadzona jest istniejącymi drogami, w części wydzielonymi drogami dla rowerów. Pozwala obejrzeć ciekawe krajobrazowo i bogate w zabytki obszary wspomnianych regionów.

Plaża Srebrna Riviera

Województwie warmińsko-mazurskim trasa ma 397 km długości, z czego około połowy poprowadzone jest wydzielonymi drogami dla rowerów, których większość jest w środkowej i wschodniej części trasy. Po Greenvelo można przejechać od Elbląga, przez Frombork, Braniewo, Pieniężno, Górowo Iławeckie, Lidzbark Warmiński, Bartoszyce, Korsze, Węgorzewo po Gołdapi i wschodnią granicę regionu, by kontynuować podróż po Suwalszczyźnie. Szlak jest dobrze oznakowany metalowymi tabliczkami w kolorze pomarańczowym, na których jest logo szlaku. Są także informacje o odległościach między miejscowościami i atrakcjach istniejących na szlaku i w jego okolicy oraz oznakowanie szlaków bocznych wiodących do ciekawych miejsc czy węzłów komunikacyjnych. Na szlaku turysta znajdzie tzw. miejsca

obsługi rowerzystów, rozmieszczone w niezbyt wielkich odległościach, zadane, z parkingiem dla rowerów, dające schronienie na wypadek załamania pogody, czy okazję do wypoczynku.

Na Warmii i Mazurach szlak biegnie przez trzy tzw. królestwa rowerowe. Termin ten używany jest do opisu ciekawych obszarów wokół szlaku. W zachodniej części regionu, w okolicy Elbląga mówimy o Królestwie Zalewu Wiślanego, następnie mamy królestwo Warmia i okolice, a we wschodniej części szlaku królestwo Północne Mazury.

W każdym z tych wymienionych „królestw” wyznaczone zostały w terenie lub tylko opisane w przewodnikach trasy okrężne, pozwalające na zrobienie wycieczki całodziennej w okolicy głównego szlaku. Będąc na przykład

w Braniewie można wybrać się nad Jezioro Pierzchańskie, największe jezioro zaporowe w regionie, i zobaczyć mającą 100 lat elektrownię wodną. Z Górowa Iławeckiego warto dojechać do wsi bocianie Żywkowo, by podziwiać gniazdujące tam ptaki. W okolicy Węgorzewa jedna z wycieczek prowadzi wokół drugiego co do wielkości w Polsce jeziora Mamry. Z Gołdapi można się wybrać na Wzgórza Szeskie i dojechać do parku safari. Choć to oczywiście tylko przykłady tras. Takich wycieczek w naszym regionie jest bowiem aż dwadzieścia.

Szczegółowe zaplanowanie trasy umożliwiają zarówno wydawnictwa, w tym mapy (przyp. red. – dostępne m.in. w Wojewódzkim Centrum Informacji Turystycznej w Olsztynie), jak i portal www.greenvelo.pl. Ma on rozbudowane funkcje pozwalające na

Tężnie solankowe w Gołdapi

Port Jachtowy w Węgorzewie

Rezerwat przyrody Dolina Rzeki Walszy

Muzeum Kultury Ludowej Węgorzewo

poznanie walorów i atrakcji na szlaku, ale także dobranie odcinka zgodnie z własnymi zainteresowaniami i sprawnością fizyczną.

W naszym regionie szlak Greenvelo nie jest technicznie trudny. Poza wieloma podjazdami na Wysoczyźnie Elbląskiej i w kilku innych miejscach nie wymaga on dużego wysiłku, choć prowadzi przez ciekawy krajobrazowo obszar z wieloma zabytkami – znanymi, ale zawsze wartymi odwiedzenia takimi jak stare miasto w Elblągu, Wzgórze Katedralne we Fromborku, zamek biskupi w Lidzbarku Warmińskim. Na trasie są też mniej znane przez turystów Braniewo, Pieniężno, Górowo Iławeckie i inne niewielkie miejscowości.

Największe możliwości jazdy wydzielonymi drogami rowerowymi

są we wschodniej części szlaku. Rozpoczynając od stacji PKP w Korszach, można aż do Gołdapi dojechać takimi drogami. Dobrym punktem startu jest też Kętrzyn, z którego prowadzi do Srokowa (z wyjątkiem 6 km odcinka – który trzeba pokonać drogami gminnymi) wydzielona droga dla rowerów. W okolicy Węgorzewa jest poza tym kilka innych dróg rowerowych skomunikowanych z Greenvelo. Pozwalają one odbycie dodatkowych wycieczek z jednego punktu wypadowego. Możemy wówczas zaliczyć małą pętlę węgorzewską. Dojedziemy też do Pozezdrza przez Ogonki. Prawie całą trasę do znanej piramidy w Rapie pokonamy bez styczności z ruchem samochodowym. Niewielki ruch samochodowy jest na proponowanych na portalu www.greenvelo.pl trasach wycieczek rowerowych, które biegają zwykłymi drogami.

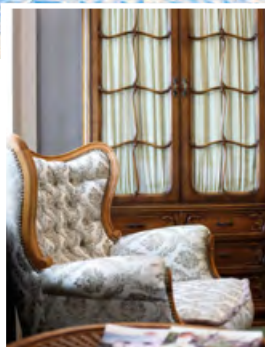
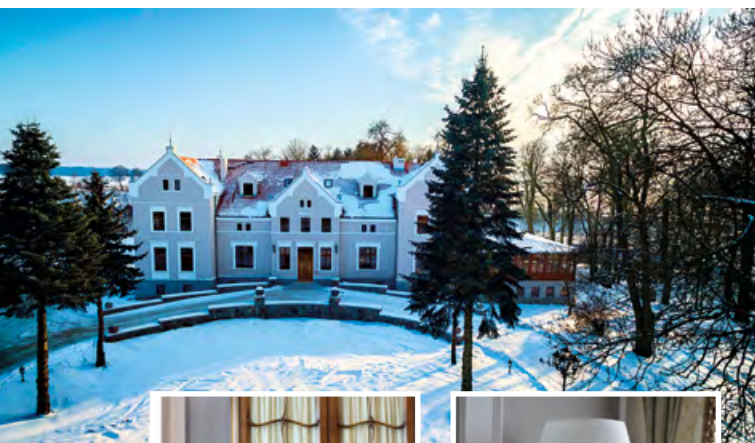
Podobnie wyglądają wycieczki w okolicy miejscowości uzdrowskiej Gołdapi, na przykład ta w kształcie pętli biegnąca przez Wzgórza Szeskie dobrze utrzymaną szutrowką doprowadzi nas do Tatarskiej Góry i parku safari w Zatykach. Wprawdzie wjedziemy na wysokość niemal 300 m n.p.m., ale zjazd po wydzielonej ścieżce rowerowej wzdłuż szosy krajowej pozwoli odpocząć i cieszyć się łatwo osiągniętą sporą szybkością.

Szlak Greenvelo w województwie warmińsko-mazurskim pozwala więc odwiedzić znane atrakcje, ale także poznać obszary rzadko opisywane w przewodnikach, na których rowerzysta będzie miał przyjemność poczuć się odkrywcą!

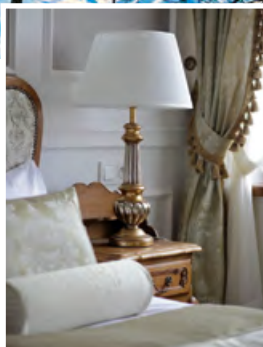
/
Marian Jurak
fot. M. Achtele

Polecamy na zimę

W następnym numerze:

fot. arch. Pałac Mortęgi

PAŁAC MORTĘGI HOTEL & SPA – OTWARCIE – CZERWIEC 2016

Pałac Mortęgi Hotel & SPA to zrewitalizowany, zabytkowy kompleks, w skład którego wchodzi: budynek pałacu, zabudowania folwarczne z XIV wieku oraz park w stylu angielskim z końca XIX wieku. Znajduje się on w niewielkiej wsi Mortęgi, położonej niedaleko Lubawy. Obiekt dysponuje 48 pokojami i apartamentami, zapleczem konferencyjnym, restauracjami, kompleksem spa&wellness z basenem, stajnią z krytą ujeżdżalnią oraz rozległymi terenami zielonymi.

www.palacmortegi.pl

KURZA GÓRA – NAJWIĘKSZY OŚRODEK NARCIARSKI NA MAZURACH

Ośrodek narciarski Kurza Góra znajduje się w Kurzętniku koło Nowego Miasta Lubawskiego. Został otwarty w styczniu tego roku. Na amatorów białego szaleństwa czekają tu dwie trasy zjazdowe, z których jedna ma blisko 800 m długości i należy do najdłuższych w północnej Polsce. Są one wyposażone w wyciągi orczykowe i system sztucznego naśnieżania. Kurza Góra to również zimowy park rozrywki dla dzieci, wypożyczalnia i serwis sprzętu, szkoła narciarska, restauracja, parkingi i zaplecze techniczne.

www.kurzagora.pl

LEN I SREBRO W RĘKODZIELE ZAKŁĘTE

W oparciu o autorską metodę tkania i szydełkowania srebra powstają na Warmii i Mazurach oryginalne projekty biżuterii, wielokrotnie nagradzane, również poza granicami Polski. Niektórzy nazywają dzieła Bogumiły Adamskiej – kolekcją dla poszukujących!

www.adamska-atelier.com

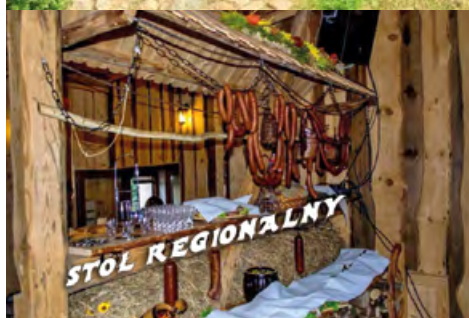
fot. arch. Adamska Atelier

CZY WIESZ, ŻE ...

Mikołaj Kopernik przebywał na Warmii 40 lat?

GOŚCINIEC POD DĘBEM

Pyszna swojska kuchnia
Wypoczynek blisko natury
Wczasy, uroczystości okolicznościowe
Konferencje, spotkania biznesowe

www.gosciniexpoddebem.pl

Wilimy 5, 11-300 Biskupiec, tel. 89 715 96 21, 728 335 677

Terapeuci z Tybetu
w jedynym
orientalnym
SPA na Mazurach